

ACTIVITEITENVERSLAG

2017_2018

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

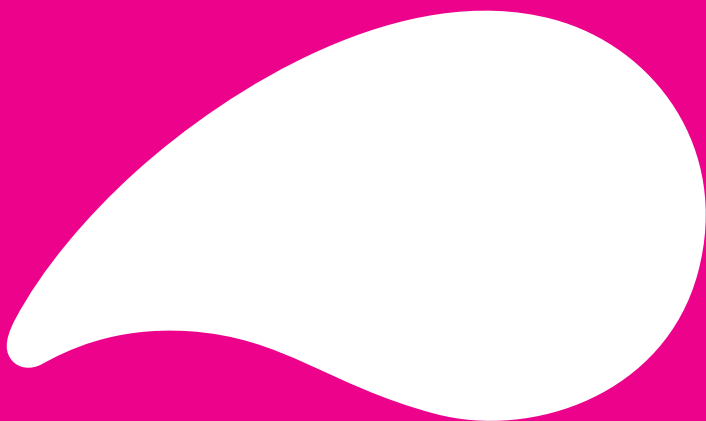

ACTIVITEITENVERSLAG

2017-2018

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	7
AFKORTINGEN	9
HOOFDSTUK 1 - BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN	11
1.1 Context en opdrachten	11
1.2 Organisatie en doelstellingen van BPB in 2017-2018	13
1.2.1_Toezicht op de plaatselijke besturen	13
1.2.2_Steun aan de plaatselijke besturen	14
1.2.3_Sturing en middelen van de administratie	16
HOOFDSTUK 2 - DE OPDRACHTEN VAN ONZE ADMINISTRATIE	19
2.1 De plaatselijke besturen en de interne aangelegenheden juridisch organiseren	19
2.1.1_Een nieuwe gecoördineerde wetgeving voor de gemeenten	19
2.1.2_Naar een nieuwe gecoördineerde wetgeving voor de OCMW's	20
2.1.3_Harmonisering van de systemen voor het toezicht op de plaatselijke besturen	20
De ordonnantie van 5 juli 2018 betreffende de specifieke gemeentelijke bestuursvormen en de samenwerking tussen gemeenten	20
De intercommunales	20
Autonome gemeentebedrijven en gemeentelijke vzw's	21
De politiezones	21
2.1.4_Een nieuw financieringskader voor gemeenten en OCMW's	22
De gezamenlijke ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten en de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanaf 2017	22
2.1.5_Veranderingen met betrekking tot begraafplaatsen en lijkbezorging	22
2.1.6_Naar een nieuwe eengemaakte wetgeving betreffende de temporalien van de erediensten	23
2.1.7_Actualisering van de ontwerpordonnantie inzake publiek-private samenwerking	23
2.1.8_Regelgeving met betrekking tot de verkiezingen	24
2.2 Nagaan of de beslissingen van de plaatselijke besturen wettelijk zijn en beantwoorden aan het algemeen belang	24
2.2.1_De uitoefening van het toezicht	24
2.2.2_De Clio-database	25
2.2.3_Toepassing van de uitvoeringsbesluiten betreffende het personeel	25
2.2.4_Uitvoering van de ordonnanties van 2009 en 2014 tot wijziging van de NGW	26
2.2.5_Financieel toezicht	27
2.2.6_Toezicht op de politiezones	27
2.3 De plaatselijke besturen, de Regering of andere gesprekspartners adviseren via de verwerking en de verspreiding van gegevens	27
2.3.1_Lokale financiën	27
Technische bijstand inzake schuldbeheer	27
Impact van de bevolkingsgroei op de lokale financiën	27

Modernisering van de analyse- en planningsinstrumenten van de gemeenten en OCMW's	28
Versterking van het fiscaal compensatiefonds.....	28
Harmonisering van de boekhoudkundige regels van de gemeenten en de OCMW's.....	28
Naar een fiscaal pact	29
2.3.2_Overheidsopdrachten	29
Het veilig stellen en uitbreiding van het gebruik van sociale clausules in overheidsopdrachten.....	29
Uitvoering van de opdrachten van het Observatorium van de referentieprijzen	29
Tenuitvoerlegging van de nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten	30
Het delen van de middelen ondersteunen	31
2.3.3_Gender mainstreaming	31
2.4 Financieren van de plaatselijke besturen.....	32
2.5 Stimuleren van de uitvoering in de gemeenten van bepaalde gewestelijke beleidslijnen	32
2.5.1_Investeringsubsidies.....	33
De driejarige ontwikkelingsdotatie	33
Driejarige investeringsdotatie van openbaar nut	34
Sportinfrastructuur	35
2.5.2_Facultatieve subsidies.....	35
Versterking van de aantrekkelijkheid van de plaatselijke openbare sector	35
-Loonsverhogingen.....	35
-Mobiliteit en statutarisering	35
-Professionele inschakeling van jongeren afkomstig uit het deeltijds onderwijs.....	36
De opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen	36
Bijstand aan kwetsbare groepen	36
-Algemene « Roma »-subsidie.....	36
-Projectoproep « Roma » en woonwagenbewoners	36
-Individuele pedagogische workshops	36
Gelijke kansen en diversiteit op lokaal niveau	37
-Diversiteit.....	37
-Handicap	38
-Gelijkheid van mannen en vrouwen.....	38
-LBGTOI+	38
-Strijd tegen geweld op vrouwen	38
Evaluatie van de projecten	40
2.6 Puitvoeringsmaatregelen nemen inzake intragewestelijke aangelegenheden.....	40
2.6.1_Financiering van de instellingen van de erkende erediensten	40
Tekorten.....	40
Huisvestingskosten	41
Andere toelagen	41
2.6.2_Erkenning van lokale religieuze gemeenschappen die behoren tot een erkende eredienst	42
2.6.3_Begraafplaatsen en lijkbezorging.....	42
2.6.4_Burgerlijke eretekens en eervolle onderscheidingen	42
2.7 Organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen	42
2.8 De schade vergoeden veroorzaakt door algemene rampen	44

HOOFDSTUK 3 - HET BRUSSELS GEWESTELIJK HERFINANCIERINGSFONDS

VAN DE GEMEENTELIJKE THESAURIEËN	45
3.1 Gemeenten met een saneringsplan en de controle daarop	45
3.2 Investeringsleningen in verband met bevolkingsgroei	45
3.3 Het BGHGT en zijn rol als « financieel coördinatiecentrum » voor de gemeenten en OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	46

VOORWOORD

Beste lezer,

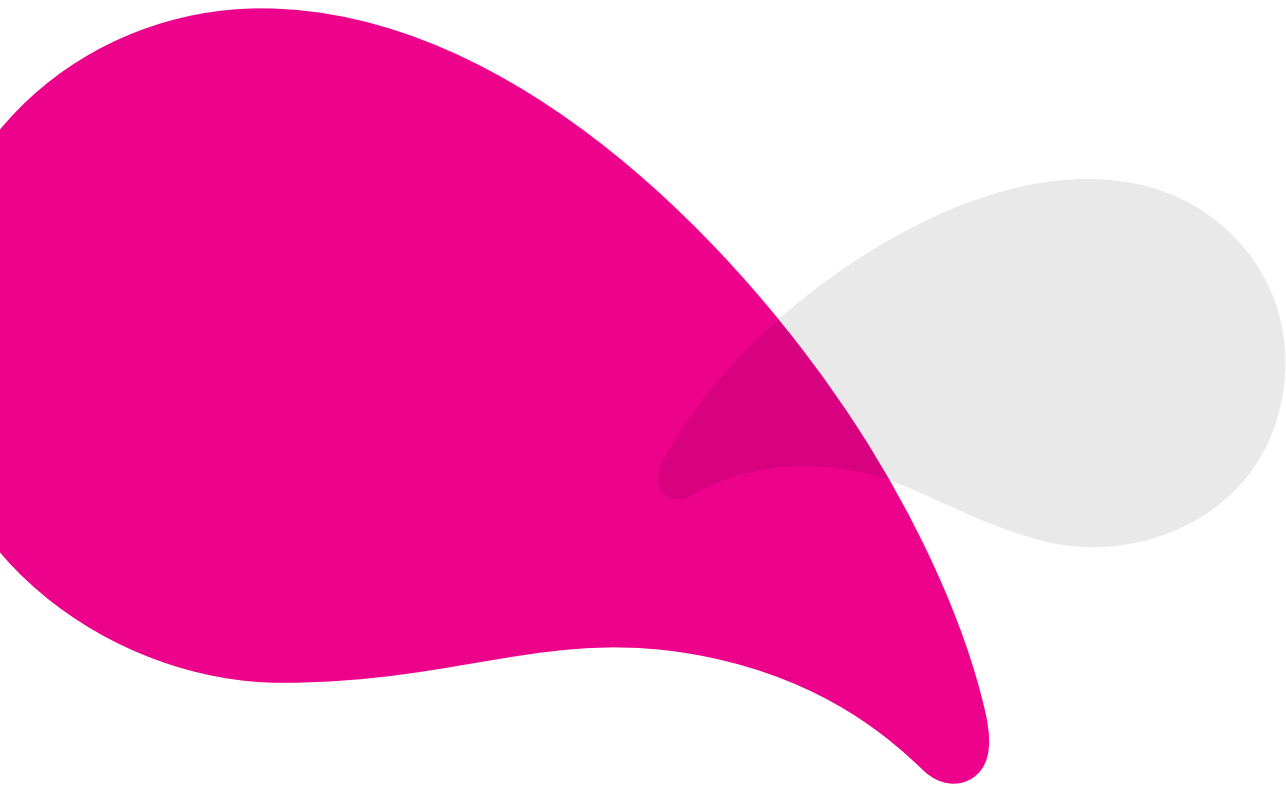
Ik leid u met plezier rond in ons activiteitenverslag voor 2017 en 2018.

De gemeenteraadsverkiezingen vielen in deze periode: onze teams hebben zwaar geïnvesteerd in de organisatie ervan, opdat alles goed zou verlopen. Een vaststelling voor ons Gewest: deze stemming heeft onder de verkozenen ook voor een belangrijke aflossing van de wacht gezorgd. Tegen deze institutionele achtergrond leek het ons een goed idee Brussel Plaatselijke Besturen terug zijn juiste plaats te geven, om u een overzicht te bieden van zijn doelstellingen, middelen, opdrachten en organisatie.

Na een beknopte samenvatting van de doelstellingen en opdrachten die de activiteiten van de administratieve eenheden bij BPB hebben gestuurd, wil het bestuur met dit verslag al zijn verwezenlijkingen aan het publiek voorstellen. U zal zien: naast de klassieke toerechts en financieringsopdrachten ten aanzien van overheden zijn in deze periode ook tal van wetteksten van de band gerold, die niet enkel bestaande wetten aanpassen aan de geëvolueerde organisatie van plaatselijke besturen, maar die ook de financieringswijze herzien en het aantal instellingen uitbreiden waarop toezicht wordt uitgeoefend.

Rochdi KHABAZI

Directeur-generaal

AFKORTINGEN

ABI	Autonome bestuursinstelling
ADG	Algemene dotatie aan de gemeenten
AVCB	Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (<i>zie Brulocalis</i>)
BA	Basisallocatie
BBP	Bijzonder Bestemmingsplan
BF	Brussel Fiscaliteit
BFB	Brussel Financiën en Begroting
BGHGT	Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën
BGKWB	Brussels Gemeentelijk Kieswetboek
BISA	Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse
BMA	<i>Bouwmeester/Maître architecte</i>
BNGPA	Brussels netwerk van gewestelijke publieke aankopers
BPB	Brussel Plaatselijke Besturen
BPV	Brussel Preventie & Veiligheid
BRULOCALIS	Vereniging van de Stad en de Gemeenten van Brussel (<i>vroeger VSGB</i>)
CEFA	Centre d'éducation et de formation en alternance
CIBG	Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest
DGIP	Driejarig gemeentelijk investeringsprogramma
DID	Driejarige investeringsdotatie
DIP	Driejarig investeringsprogramma
DOD	Driejarige ontwikkelingsdotatie
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Stelsel van (<i>Nationale en Regionale</i>) Rekeningen
EVO	Erkend vertegenwoordigingsorgaan
FAQ	Veelgestelde vragen (<i>frequently asked questions</i>)
FCF	Fiscaal compensatiefonds
FOD	Federale Overheidsdienst
GECO	Gesubsidieerde contractueel
GemOP	Gemeentelijk ontwikkelingsplan
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GOB	Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
GPDO	Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling
GSOB	Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur
IGVM	Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
ION	Instelling van Openbaar Nut
IWEPS	Waals instituut voor evaluatie, prospectie en statistiek
KMI	Koninklijk Meteorologisch Instituut
LGBTQI+	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, <i>Queer</i> , Intersex
MIVB	Maatschappij voor het intercommunaal vervoer te Brussel
NGW	Nieuwe Gemeentewet
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD	Operationele doelstelling
OV	Onroerende voorheffing
PB	Personenbelasting
PPS	Publiek-private samenwerking
PSV	Preventie Schoolverzuim
REV	Rationeel energieverbruik
RVOHS	Ruimte met versterkte ontwikkeling van huisvesting en renovatie
SD	Strategische doelstelling
SPOC	Single Point of Contact
WG	Werkgroep
WIG	Werk- en informatiegroep

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN

1.1 | CONTEXT EN OPDRACHTEN

Binnen het federale België zijn de gewesten de bevoegde autoriteiten voor de organisatie, de controle, de financiering en het advies van de plaatselijke besturen. In deze context zorgt Brussel Plaatselijke Besturen (BPB), als administratie binnen de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel, voor de interface tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de verschillende plaatselijke besturen (gemeenten, OCMW's, politiezones, enz.) op zijn grondgebied¹. Alle taken die door BPB worden uitgevoerd, kunnen worden gegroepeerd in acht hoofdtaken.

1 DE PLAATSELIJKE BESTUREN EN DE INTERNE AANGELEGENHEDEN JURIDISCH ORGANISEREN

De bijzondere wet van 13 juli 2001 heeft de organieke bevoegdheid van de plaatselijke besturen aan de Gewesten overgedragen. De samenstelling, de organisatie en de werking van de gemeentelijke instellingen zijn sinds 2002 gewestelijke bevoegdheden. Dezelfde wet heeft ook de regelgeving inzake de gemeenteraadsverkiezingen, de instellingen van erkende erediensten en de begraafplaatsen en lijkbezorging aan de gewesten overgedragen.

Binnen BPB coördineert de Directie Algemene en Juridische Zaken deze opdracht, in samenwerking met de andere bestuurlijke eenheden, afhankelijk van het onderwerp.

2 NAGAAN OF DE BESLISSINGEN VAN DE PLAATSELIJKE BESTUREN WETTELIJK ZIJN EN BEANTWOORDEN AAN HET ALGEMEEN BELANG

Het administratief toezicht op de gemeenten wordt hoofdzakelijk geregeld door de ordonnantie van 14 mei 1998 (gewijzigd door de ordonnantie van 23 juni 2016) en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 juli 1998 (gewijzigd bij besluit van 8 september 2016). Dit toezicht bestaat erin te controleren of de handelingen van de gemeenten de hogere rechtsnormen naleven en niet indruisen tegen

het algemeen belang. Krachtens een ordonnantie van 19 juli 2001 zijn de politiezones ook aan toezicht onderworpen. Het toezicht op de intercommunales wordt geregeld door de ordonnantie van 5 juli 2018 betreffende de specifieke gemeentelijke bestuursvormen en de samenwerking tussen gemeenten. Dezelfde ordonnantie voorziet ook in het toezicht op autonome gemeentebedrijven en (meer-)gemeentelijke vzw's. De OCMW's staan onder dubbel toezicht: van de gemeenten en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (waarvoor de gewestelijke administratie belast is met de uitoefening van dit toezicht). De wettelijke grondslag hiervoor is de organieke wet op de OCMW's van 8 juli 1976.

Op het gebied van toezicht zijn verschillende administratieve eenheden (de zogenaamde «toezichthoudende directies») betrokken: de directies Lokaal Personeel, Lokale Financiën, Lokale Overheidsopdrachten en Algemene en Juridische Zaken.

3 DE PLAATSELIJKE BESTUREN, DE REGERING OF ANDERE GESPREKSPARTNERS ADVISEREN VIA DE VERWERKING EN DE VERSPREIDING VAN GEGEVENS

De opvatting van de functie die Brussel Plaatselijke Besturen uitoefent is helemaal geëvolueerd. De plaatselijke instellingen begeleiden, ontmoeten, sturen maken integraal deel uit van het verrichte werk. Ook het adviseren van de Regering (met name in het kader van het parlementaire werk) over overheidsop-

¹ Voor meer informatie over alle instellingen die onder de naam «plaatselijke besturen» zijn vermeld, zie de portaalsite van Brussel Plaatselijke Besturen <http://plaatselijke-besturen.brussels/actoren>

drachten, plaatselijke financiën of bestuur, door middel van analyses en adviezen behoort steeds vaker tot het takenpakket.

Alle directies van BPB zijn bij dit soort taken betrokken.

4. DE PLAATSELIJKE BESTUREN FINANCIËREN

Het bestuur draagt bij aan de algemene financiering van de plaatselijke besturen -voornamelijk gemeenten- door de algemene dotatie aan de gemeenten toe te wijzen.

Wat de algemene financiering van de plaatselijke besturen betreft, is de directie Lokale Financiën de administratieve eenheid die voornamelijk betrokken is bij het proces.

5. DE UITVOERING VAN BEPAALDE GEWESTELIJKE BELEIDSLIJNEN STIMULEREN IN DE GEMEENTEN

Brussel Plaatselijke Besturen moet specifiek gewestelijk beleid in bepaalde domeinen (plaatselijke investeringen, opleiding van gemeentebestuurders, plaatselijk gelijkekansen- en diversiteitsbeleid) bij de plaatselijke overheden stimuleren.

Dit gebeurt door middel van facultatieve en investerings-subsidies, die worden toegekend en gecontroleerd door de Directies Gesubsidieerde Initiatieven en Investerings- en investeringskredieten, beheerd op het niveau van de Gewestelijke Inspectie.

6. UITVOERINGSMAATREGELEN VOOR INTERNE AANGELEGENHEDEN NEMEN

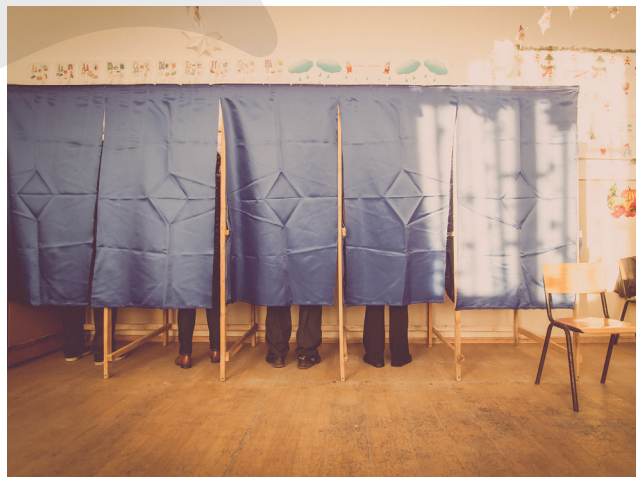
De uitreiking van burgerlijke eretekens en eervolle onderscheidingen aan het gemeentepersoneel, de administratieve ondersteuning aan het Rechtscollege, de erkenning van plaatselijke religieuze gemeenschappen, de erkenning van het openbaar nut van bepaalde vastgoedprojecten zijn enkele voorbeelden van opdrachten van interne aangelegenheden waarvoor Brussel Plaatselijke Besturen verantwoordelijk is.

De directies Lokaal Personeel, Algemene en Juridische Zaken en Lokale Overheidsopdrachten zijn de administratieve eenheden die belast zijn met deze taken.

7. DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN ORGANISEREN

Sinds 2002 zijn de gewesten bevoegd voor de voorbereiding van het wettelijke, reglementaire en organisatorische kader van de verkiezingen. De administratie staat in voor de informatie aangaande de verkiezingen, voor de technische ondersteuning en waakt ook over het goede verloop van de stemming.

Deze taak, gecoördineerd op het niveau van de algemene directie van BPB, werd in 2017 en 2018 voornamelijk uitgevoerd door de directie Algemene en Juridische Zaken, in samenwerking met de directie Lokale Overheidsopdrachten.

8. DE SCHADE VERGOEDEN VERORZAAKT DOOR OPENBARE RAMPEN

Sinds 1 juli 2014 zijn de gewesten verantwoordelijk voor de erkenning van natuurrampen als publieke rampen en voor de financiële compensatie van de slachtoffers.

Op het niveau van BPB is de directie Investerings verantwoordelijk voor deze opdracht.

Naast deze acht basistaken, die de kernactiviteit van BPB vormen en in detail zullen worden toegelicht in hoofdstuk 2, heeft het bestuur zich bij zijn werk laten leiden door zes strategische doelstellingen (SD), die in het kader van de beleidsbrieven 2017-2018 en 2018-2019 (beleidsdocumenten) werden gedefinieerd² en die de bovengenoemde taken logischerwijs weerspiegelen:

- De plaatselijke besturen financieel ondersteunen en responsabiliseren;

² Periode 2017-2018: Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bijlage bij de algemene toelichting, gewone zitting 2017-2018, 31 oktober 2017 (A-593/2-2017/2018), blz. 5-103, blz. 1299-1302 en 1439-1482. Periode 2018-2019: Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bijlage bij de algemene toelichting, gewone zitting 2018-2019, 26 oktober 2018 (A-741/2 - 2018/2019), p. 108-206, 1565-1567 en 1614-1670.

- Een fiscaal pact sluiten ;
- De wetgeving op de plaatselijke besturen moderniseren ;
- De governance binnen de plaatselijke besturen verbeteren ;
- De zesde staatshervorming uitvoeren ;
- De gemeenteraadsverkiezingen van 2018 organiseren.

1.2 ORGANISATIE EN DOELSTELLINGEN VAN BPB IN 2017-2018

Naast de centrale ondersteunende diensten van de algemene directie (secretariaat, indicator, begrotingstoezicht, IT, beheerscontrole en interne controle, internationale betrekkingen, logistiek en communicatie), is BPB georganiseerd in twee hoofdgebieden, die overeenkomen met de twee belangrijkste taken van de algemene directie: toezicht en ondersteuning van de plaatselijke besturen.

1.2.1 TOEZICHT OP DE PLAATSELIJKE BESTUREN

Het zogenaamde «toezichthoudende» bestuur oefent in wezen de historische opdracht uit om de wettigheid en het algemeen belang ten aanzien van de plaatselijke besturen in Brussel te controleren. Naast de controle op de handelingen van de plaatselijke besturen voeren de volgende diensten verschillende taken uit:

- de **directie Algemene en Juridische Zaken** coördineert, in samenwerking met de andere administratieve eenheden van BPB, de ontwikkeling van regelgeving en wetgeving inzake plaatselijke besturen (organieke bevoegdheid). Deze directie zorgt ook voor de belangrijkste restanten van de vroegere provinciale taken en speelt een belangrijke rol bij de voorbereiding en organisatie van gemeenteraadsverkiezingen. Ze onderhoudt verschillende registers en databanken, zoals de lijst van gemeentelijke mandatarissen, en houdt toezicht op de geschillen voor de rechtbanken die betrekking hebben op BPB. Daarnaast zet de dienst gemeentelijke en fiscale regelgeving online en verwerkt erkenningsdossiers voor religieuze gemeenschappen. Naast de taken in verband met de uitoefening van het toezicht, werden de jaren 2017 en 2018 gekenmerkt door het nastreven van twee strategische doelstellingen die gericht waren op de modernisering van de wetgeving inzake plaatselijke besturen (SD 3 van de beleidsbrief) en op de

organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 (SD 6). *Vanuit operationeel oogpunt zijn de volgende doelstellingen richtinggevend voor de activiteiten van de directie:*

- de systemen voor het toezicht op de plaatselijke besturen harmoniseren ;
- een voorontwerp van ordonnantie opstellen voor de gemeentelijke instellingen zonder winsttoegmerk, de autonome gemeentebedrijven en de intercommunales, alsook voor het toezicht op deze instellingen ;
- een nieuwe gecoördineerde gemeentewet opstellen ;
- een nieuwe eengemaakte wetgeving opstellen betreffende de temporaliteiten van de erediensten ;
- de wet van 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging herzien ;
- de **directie Lokale Financiën** ontvangt en bestudeert de financiële documenten van alle plaatselijke besturen en stelt regelmatig analyses op. Ze neemt deel aan diverse gewestelijke en extragewestelijke werkgroepen, aan de werkzaamheden van de Gewestelijke Commissie voor gemeentelijke comptabiliteit en is verantwoordelijk voor het opstellen van circulaires met boekhoudkundige en financiële instructies voor plaatselijke besturen. *Naast het toezicht op de door de plaatselijke besturen overgemaakte handelingen, heeft de directie Lokale Financiën haar taak van verdeling en vereffening van dotaties aan de gemeenten voortgezet en was in 2017 en 2018 betrokken bij de verwezenlijking van verschillende strategische en operationele doelstellingen:*
 - financiële steun verlenen aan en responsabiliseren van de plaatselijke besturen (SD 1 van de beleidsbrief) ; door middel van de volgende operationele doelstellingen:
 - borg staan voor technische bijstand (schuldbeheer) ;
 - de impact evalueren van de bevolkingsgroei op de lokale financiën ;
 - de analyse -en planningstools van de gemeenten en OCMW's moderniseren en aanvullen door er de ESR 2010- visie in op te nemen ;
 - herziening van de algemene dotatie aan de gemeenten (vaste schijf) ;
 - het wettelijk contactpunt (Spoc) vormen in de zin van de Europese richtlijnen (ter voorbereiding van de hervatting van de missie van de gewestelijke inspectie vanaf 2019) ;
 - een fiscaal pact afsluiten (SD 2) door de gewestelijke belastinghervorming voor te bereiden ;
 - moderniseren van de wetgeving inzake plaatselijke besturen (SD 3) door de boekhoudregels

- van gemeenten en openbare centra voor sociale zekerheid te harmoniseren en bij te dragen tot de opstelling van een nieuwe uniforme wetgeving betreffende de temporaliteiten van de erediensten;
- uitvoeren van de zesde staatshervorming (SD 5) door het organiseren van het toezicht op de politiezones;

- de **directie Lokale Overheidsopdrachten** is betrokken bij opleidings- en adviserende taken. Ze neemt ook deel aan de werkzaamheden van de federale commissie voor overheidsopdrachten. *Voor de periode 2017-2018 heeft de dienst meer in het bijzonder de volgende doelstellingen nagestreefd:*

- de lokale besturen op hun verzoek adviseren en ondersteunen bij de gunning van en het toezicht op hun overheidsopdrachten;
- de nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten uitvoeren;
- het gebruik van sociale clausules in overheidsopdrachten veiligstellen en uitbreiden (aan de hand van technische werkgroepen);
- het ontwerp van ordonnantie inzake publiek-private partnerschappen bijwerken;
- bijdragen tot de werkzaamheden van de werkgroep die is opgericht om de taken van het Observatorium van de referentieprijzen uit te voeren;
- ondersteuning van het gedeeld gebruik (bijdrage aan verschillende werkgroepen);

- de **directie Lokaal Personeel** houdt van haar kant toezicht op de vakbondsonderhandelingen binnen het Comité C³. Deze dienst behandelt ook zaken die te maken hebben met de toekenning van burgerlijke eretekens en eervolle onderscheidingen aan gemeentepersoneel en mandatarissen. *In 2017 en 2018 heeft de directie, net als de andere zogenaamde «toezichthoudende» administratieve eenheden, haar basistaak vervuld, namelijk toezicht houden op de wettigheid en conformiteit met het algemeen belang van de besluiten van de plaatselijke besturen en heeft ze meegewerkt aan een beter beheer binnen de plaatselijke besturen door bij te dragen tot de verwezenlijking van de volgende doelstellingen:*
- de database Clio over het personeel van de plaatselijke besturen ontwikkelen, beheren en gebruiken;
- de uitvoeringsbesluiten betreffende het personeel

uitvoeren;

- de ordonnanties van 2009 en 2014 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet uitvoeren (met name door te zorgen voor de correcte uitvoering van het plaatselijke bestuursplan);
- een verslag schrijven over het lokaal openbaar ambt in Brussel.

1.2.2 STEUN AAN DE PLAATSELIJKE BESTUREN

Over het geheel genomen omvat de steun aan de plaatselijke besturen de financieringstaken, die worden uitgevoerd in het kader van de algemene financiering en via subsidies die worden toegekend ter bevordering van bepaalde vormen van gewestelijk overheidsbeleid. De volgende diensten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van deze acties:

- de **directie Investerings** verleent subsidies voor de financiering van overheidsinvesteringen, voornamelijk in het kader van driejarenplannen. *In 2017 en 2018 heeft de directie het volgende operationele programma voortgezet:*

- de oproep tot het indienen van projecten in het kader van de ontwikkelingsdotatie (DTD) lanceren en uitvoeren;
- de driejarige ontwikkelingsdotatie (DOD) voor de periode 2019-2021 verdelen en toewijzen;
- de bevoegdheid met betrekking tot de gemeentelijke sportinfrastructuur beheren;
- de bevoegdheid beheren met betrekking tot rampen (missie om een natuurramp te erkennen als een openbare ramp en om slachtoffers van openbare rampen te vergoeden);

- de belangrijkste taak van de **directie Gesubsidieerde Initiatieven** is om via het beheer van vrijwillige subsidies aan gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en vzw's bij te dragen tot de uitvoering van gewestelijk beleid (herziening van de weddeschalen, gelijke kansen, enz.). *De jaren 2017 en 2018 werden gekenmerkt door het nastreven van de volgende doelstellingen:*

- de aantrekkelijkheid van de plaatselijke publieke sector in Brussel versterken (door financiële tussenkomst in de loonkosten van de plaatselijke besturen);
- bevordering van gelijke kansen en diversiteitsbeleid op lokaal niveau;

³ Het Comité C is een onderhandelingscomité dat opgericht werd krachtens de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel. Het is daar dat het beleid van de Brusselse Regering onderhandeld wordt met betrekking tot het personeel van de plaatselijke besturen. Het bestaat uit representatieve vakbondsorganisaties en overheden en wordt voorgezeten door de minister die verantwoordelijk is voor de plaatselijke besturen. De directie Lokaal Personeel verzorgt het secretariaat en brengt haar technische expertise mee in de discussies.

- door de plaatselijke besturen te ondersteunen bij de tenuitvoerlegging van *gendermainstreaming* en de bestrijding van de ongelijkheid tussen man en vrouw;
- door leiding te geven aan een gewestelijk netwerk (bestaande uit ambtenaren en schepenen die belast zijn met gelijke kansen en diversiteit);
- door gemeenten instrumenten te verschaffen om geweld tussen partners en binnen het gezin te bestrijden, alsook verbaal geweld tegen vrouwen en holebi's in de openbare ruimte;
- door de integratie en de bestrijding van stereotypen van holebi's op gemeentelijk niveau te ondersteunen;
- door de invoering van *handistreaming* in de Brusselse gemeenten te bevorderen;
- de integratie van *gendermainstreaming* in de opdrachten van BPB (door de rol van gendercorrespondent van BPB op zich te nemen en de administratieve eenheden van BPB te ondersteunen bij de uitvoering van de ordonnantie van 29 maart 2012 houdende de integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest);
- de door het Gewest gefinancierde acties en projecten evalueren.

Naast deze twee hoofdpolen is de **Gewestelijke Inspectie** een externe dienst die belast is met het toezicht op de uitvoering en de naleving door de gemeenten en OCMW's van de leenovereenkomsten met het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT). Het doel is gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn met een tekort te helpen door hen thesaurieleningen te verstrekken, ook voor de financiering

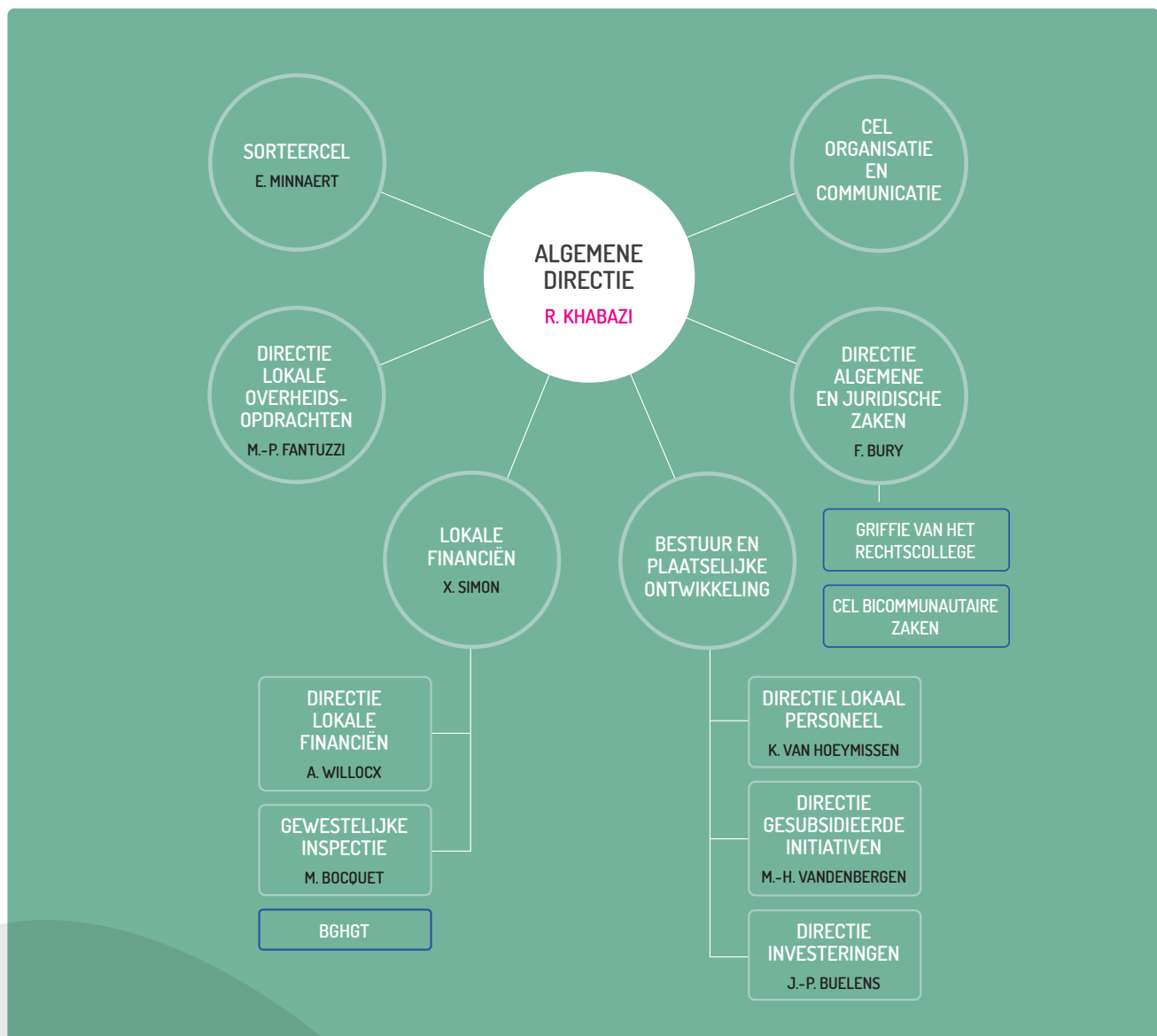
van gemeentelijke investeringen, in ruil voor de voorbereiding en naleving van een financieel plan. Hoewel het BGHGT een autonome bestuursinstelling (ABI) is, beschikt het niet over eigen personeel. Het is dus BPB dat, via de overgangsbepalingen die nog steeds van kracht zijn, belast is met het BGHGT (met andere woorden, het administratief en boekhoudkundig beheer van het Fonds wordt toevertrouwd aan de directeur-generaal van Brussels Plaatselijke Besturen). In 2017-2018 heeft de Gewestelijke Inspectie de volgende doelstellingen nagestreefd:

- evalueren van de uitvoering van de door de gemeenten goedgekeurde financiële plannen en voorbereiden van nieuwe dossiers voor thesaurieleningen;
- een nieuwe financieringswijze voor de gemeentelijke investeringen implementeren;
- de analyse- en planningstools van de gemeenten en OCMW's moderniseren en aanvullen door er de ESR 2010-visie in op te nemen;
- het wettelijke contactpunt (Spoc) in de zin van de Europese richtlijnen vormen en zorgen voor het verzamelen, verifiëren, consolideren en doorgeven van kwartaalgegevens van de plaatselijke besturen aan de FOD Beleid en Ondersteuning (Directoraat-generaal Begroting en Beleidsevaluatie) en aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR). Dit gebeurt door de overdracht van het proces naar de directie Lokale Financiën voor te bereiden.

De **cel Bicommunautaire Zaken** zorgt voor de kruisbestuiving van acties en adviezen met betrekking tot de OCMW's.

BPB bestaat uit 114 ambtenaren, verdeeld over acht directies. © B&G Photographes

Ten slotte is de **Griffie van het Rechtscollege**, een orgaan dat bestaat uit ambtenaren van BPB, voornamelijk belast zijn met de ondersteuning van het Rechtscollege in zijn opdracht die bestaat in de validatie van de verkiezingen van de gemeenteraden, de raden voor maatschappelijk welzijn, de politieraden, de juridische geschillen rond vervangingen en van de beslissingen tot afzetting van de leden van de voornoemde raden, van de geschillen tussen de OCMW's aangaande de tenlasteneming van de bijstandskosten toegekend aan de burgers en de geschillen met betrekking tot het beheer van de gemeentelijke ontvangers of van de OCMW's.

1.2.3_STURING EN MIDDELEN VAN DE ADMINISTRATIE

STURING

De opvolging van de opdrachten en de coördinatie van de processen en taken die essentieel zijn voor de goede werking van de administratie worden verzorgd door de cel die belast is met de organisatie en communicatie voor alle onderdelen van BPB. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de andere diensten van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel, in het bijzonder op het niveau van Brussel Gewestelijke Coördinatie (human resources, communicatie, IT-ondersteuning, administratieve vereenvoudiging,...) en van Brussel Financiën en Begroting (begrotingscontrole).

Thema's	2017 (in duizenden euro)	2018 (in duizenden euro)
ADG (inclusief GGC en de Agglomeratie Brussel)	373 048	376 335
Economische ontwikkeling	38 905	37 049
Dotatie art. 46 bis	38 862	40 492
BGHGT	26 260	25 000
Werkingsdotatie aan BPV	109 766	129 085
Verhoging weddeschalen	33 889	34 811
Overheidsinvesteringen	17 227	52 287
Subsidies	24 329	25 052
Gemeenteraadsverkiezingen	10 889	1 959
Erediensten	4 563	4 820
Opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen	2 039	2 141
Overige	1 575	1 370
Totalen	681 352	730 401

Bron: aangepaste begrotingen 2017 en 2018 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het toezicht op de missies en doelstellingen van de directies waaruit BPB bestaat, wordt uitgevoerd op basis van jaarlijkse operationele plannen, waarvan de uitvoering wordt aangepakt in het kader van een beheerscontractbenadering⁴.

FINANCIËLE MIDDELEN

BPB beheert een jaarlijks budget van ongeveer 700 miljoen euro (ongeveer 11% van de gewestbegroting). Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste begrotingsmiddelen die door het departement worden beheerd in het kader van zijn opdracht om plaatselijke besturen te financieren en gewestelijk beleid uit te voeren.

PERSONEEL

Het personeelsbestand van Brussel Plaatselijke Besturen bestaat uit ongeveer 100 personeelsleden, waaronder een directeur-generaal, een directeur-diensthooft en zeven directeurs. Ongeveer de helft van de ambtenaren is betrokken bij de uitoefening van het toezicht, terwijl bijna een derde van hen zich bezighoudt met ondersteuning en financiering⁵.

INFORMATICA-INSTRUMENTEN

Wat de organisatie en de relaties met de partners van BPB betreft, moet ook worden opgemerkt dat verder werk wordt gemaakt van de digitalisering van het documentbeheer, met de ontwikkeling van een nieuw IT-instrument ter vervanging van de applicatie Localia. Dit hangt ook samen met het Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest (CIBG), meer bepaald op het gebied van documentuitwisseling via het elektronisch platform BOS Xchange. Het toekomstige werkplatform van BPB moet het ook mogelijk maken om de meeste verwerkingen en taken die buiten de computerapplicaties worden uitgevoerd, uit te voeren. Het gaat er ook om een samenwerkingsinstrument voor te stellen dat een betere communicatie en meer synergie mogelijk moet maken tussen de directies waaruit de administratie bestaat.

EXTERNE COMMUNICATIE

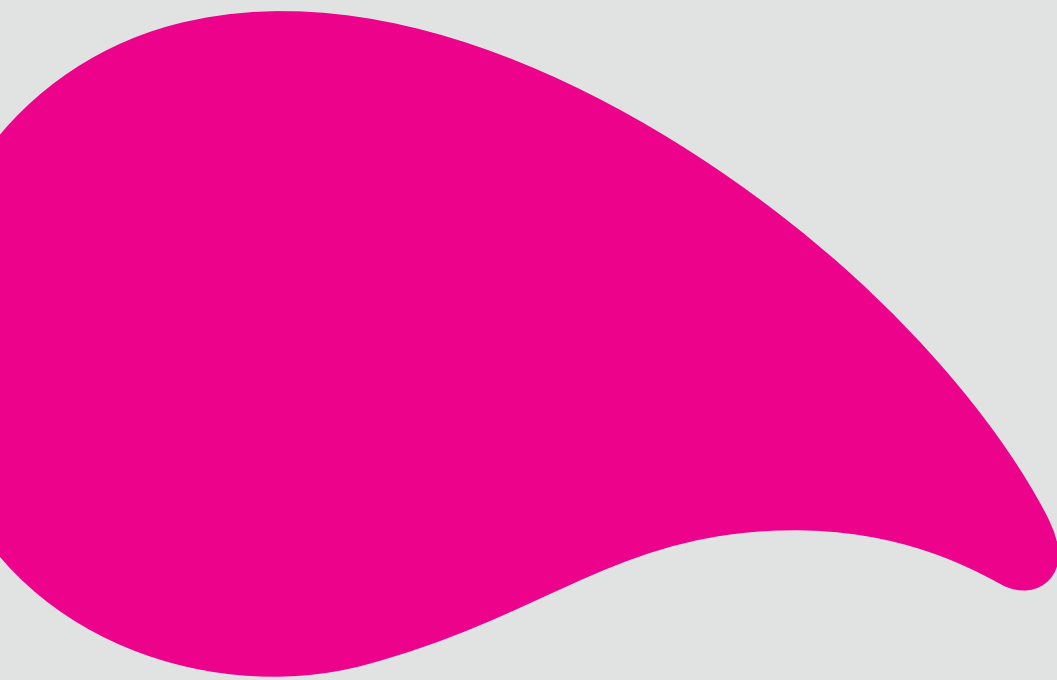
Inzake communicatie kunnen we de publicatie vermelden van de twee eerste nummers van de *Focusreeks* van BPB. Het eerste nummer, gepubliceerd in september 2017, behandelt de toestand van de financiën van de Brusselse gemeenten van 2012 tot 2016. Dit document belicht de belangrijkste

⁴ Zie het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 oktober 2014 betreffende de modaliteiten van de beheerscontrole.

⁵ Het totale aantal personeelsleden in de administratie bedraagt 114. Worden niet meegerekend: de personeelsleden die gedetacheerd zijn of een opdracht vervullen bij een andere instelling en de personeelsleden die afwezig zijn wegens ziekte of om persoonlijke redenen. Worden wel meegerekend: de personeelsleden van andere instellingen die ter beschikking gesteld zijn van BPB.

tendensen die zich aftekenen in verband met de globale resultaten, de ontvangsten, de uitgaven, maar ook op het vlak van de investeringen, de evolutie van de schuld en de kasmiddelen van de gemeenten. In april 2018 ging het tweede nummer over het personeel van de Brusselse gemeenten. In dit nummer schetst BPB een «portret» van het Brusselse openbaar ambt aan de hand van cijfers over het personeelsbestand en de personeelskosten.

Naast de activiteiten en instrumenten die werden ontwikkeld in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 (zie hoofdstuk 2.7), moet ook de ontwikkeling van de website gewijd aan de administratie, haar opdrachten en de actualiteit in ruime zin met betrekking tot de plaatselijke besturen (<http://plaatselijke-besturen.brussels>) worden vermeld. Deze portaalsite bevat technische afdelingen over domeinen die worden door BPB (overheidsopdrachten, financiën, personeel, enz.) en informatie over de wetgeving.

DE OPDRACHTEN VAN ONZE ADMINISTRATIE

2.1 DE PLAATSELIJKE BESTUREN EN DE INTERNE AANGELEGENHEDEN JURIDISCH ORGANISEREN

De samenstelling, de organisatie en de werking van de gemeentelijke instellingen zijn sinds 2002 gewestelijke bevoegdheden. Hetzelfde geldt voor de organisatie en het juridische kader van de gemeenteraadsverkiezingen en voor de instellingen van erkende erediensten en de begraafplaatsen en lijkbezorging. Brussel Plaatselijke Besturen draagt voor de gewestregering bij tot het opstellen, voorbereiden en moderniseren van de ordonnanties, omzendbrieven en besluiten met betrekking tot de organisatie van de plaatselijke besturen.

De periode 2017-2018 werd vooral gekenmerkt door intensieve inspanningen om de wetgeving inzake plaatselijke besturen te moderniseren. Zo werd op verschillende gebieden een grootscheeps wetgevend hervormingsproject (opstellen van teksten, uitbrengen van adviezen, enz.) uitgevoerd om een aantal bepalingen betreffende de organisatie, de werking van gemeenten en specifieke vormen van gemeentelijk beheer aan te passen en daarbij te voorzien in geharmoniseerde toezichtmechanismen voor alle plaatselijke besturen. Het doel is te komen tot een nieuwe gecoördineerde gemeentelijke wetgeving. Tegelijkertijd zijn er belangrijke hervormingen doorgevoerd op het gebied van de wetgeving inzake erediensten, met het oog op de indiening bij de Regering van een ontwerp voor een uniforme wetgeving inzake de temporalien van de erediensten. Tot slot werd begin 2017 nog een ander project opgestart om de wet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging van 1971 te herzien.

2.1.1 EEN NIEUWE GECOÖRDINEERDE WETGEVING VOOR DE GEMEENTEN

In het kader van deze werkzaamheden voor de modernisering van de wetgeving inzake plaatselijke besturen werd de uitwerking van een nieuwe gecoördineerde gemeentelijke wetgeving voortgezet met de opstelling van een voorontwerp van ordonnantie waarin alle in de Nieuwe Gemeentewet (NGW) aan te brengen wijzigingen zijn opgenomen. Bij de

uitvoering van deze operatie werd rekening gehouden met de opmerkingen en voorstellen van de gemeentelijke secretarissen en ontvangers, alsook met de opmerkingen van de directie Lokaal Personeel over de uitvoering van de ordonnanties van 2009 en 2014 tot wijziging van de NGW.

In de loop van 2017 werden twee andere, minder omvangrijke ontwerpen van ordonnantie uitgewerkt teneinde over te gaan tot dringende wijzigingen aan de NGW, met name wat betreft de neutralisatie van het aantal gemeenteraadsleden en schepenen, de bezoldiging van de mandaathouders (artikelen 5, 12, 19 en 26 NGW) en de bevoegdheid inzake overheidsopdrachten (artikelen 234, 234bis en 236 NGW). Deze ontwerpen volgden de wetgevingsprocedure en resulteerden in de ordonnanties van 27 juli 2017 (*Belgisch Staatsblad* van 31 augustus 2017) en 25 januari 2018 (*Belgisch Staatsblad* van 21 februari 2018).

Wat meer bepaald de overheidsopdrachten betreft, bleek het noodzakelijk om de artikelen 234, 234bis en 236 van de Nieuwe Gemeentewet, alsook de artikelen 57 en 60 van het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 betreffende de algemene regels voor de gemeentelijke boekhouding, aan te passen aan de wetten van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten, en wel om de volgende redenen:

- de concessieovereenkomsten zijn voortaan niet meer opgenomen in de wet betreffende de overheidsopdrachten, maar zijn het voorwerp van een afzonderlijke wet, naar het voorbeeld van de Europese richtlijnen;
- de noodzaak om zich aan te passen aan de nieuwe terminologie en aan de nieuwe plaatsingsprocedures;
- de noodzaak om rekening te houden met het feit dat de plaatsing van overheidsopdrachten voor een laag bedrag voortaan niet langer verbonden is met de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking;

- de bereidheid om de besluitvorming in gemeenten voor kleine overheidsopdrachten en kleine opdrachten te vergemakkelijken na het sluiten van een raamovereenkomst.

De ordonnantie van 27 juli 2017 tot wijziging van de NGW met het oog op de vaststelling van de bevoegdheden op het gebied van de gemeentelijke overheidsopdrachten (Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2017) en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 juni 2018 tot wijziging van de artikelen 57 en 60 van bovengenoemd Koninklijk Besluit van 2 augustus 1990 (Belgisch Staatsblad van 25 juni 2018) voorzien in deze behoeften⁶.

2.1.2_NAAR EEN NIEUWE GECOÖRDINEERDE WETGEVING VOOR DE OCMW'S

De administratie is in 2016 begonnen met de hervorming en modernisering van de organieke wet op de OCMW's van 8 juli 1976, met de opstelling van een voorontwerp van ordonnantie om de tekst aan te passen aan de wensen en behoeften van de Brusselse OCMW's (vereenvoudiging van het administratief bestuur, wijziging van bepaalde werkingsregels, enz. Dit document was het resultaat van een overleg tussen de administratie, de verantwoordelijke kabinetten en de OCMW's zelf, aangezien de OCMW's zelf betrokken waren bij het opstellen van de tekst, zodat de verwachtingen van de actoren op het terrein diepgaand werden besproken tijdens de vergaderingen van een werkgroep bij BPB.

Brussel Plaatselijke Besturen heeft ook twee andere voorontwerpen van ordonnantie betreffende de hoofdstukken XII en XII *bis* van de organieke wet gecontroleerd en aangepast om technische redenen en om de samenhang met het oorspronkelijke ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de organieke wet op de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn en de inhoud ervan te verzekeren (hoofdstuk XII). Vervolgens heeft BPB een nota opgesteld voor de kabinetten van de ministers die met deze materie belast zijn, waarin zij worden geïnformeerd over de juridische problemen die het gevolg zijn van de samenwerking tussen beide teksten (ordonnantie tot wijziging van de organieke wet en de ordonnantie inzake hoofdstuk «XII»).

2.1.3_HARMONISERING VAN DE SYSTEMEN VOOR HET TOEZICHT OP DE PLAATSELIJKE BESTUREN

De tenuitvoerlegging van de ordonnantie van 23 juni 2016 tot wijziging van de ordonnantie van 14 mei 1998 houdende regeling van het administratief toezicht op de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en van artikel 112 van de NGW en het besluit van 8 september 2016 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 juli 1998 betreffende de overlegging aan de Regering van de akten van de gemeenteoverheden met het oog op de uitoefening van het administratief toezicht, heeft in 2017 geen moeilijkheden opgeleverd voor de gemeenten. Om ervoor te zorgen dat de overgang van het oude naar het nieuwe systeem in de best mogelijke omstandigheden verloopt, werd ook een verklarende omzendbrief opgesteld (omzendbrief van 8 september 2016; *Belgisch Staatsblad* van 30 september 2016).

De ordonnantie van 5 juli 2018 betreffende de specifieke gemeentelijke bestuursvormen en de samenwerking tussen gemeenten

Tot 2016 werkte BPB aan de voorbereiding van twee afzonderlijke ontwerpordonnanties, waarvan de eerste bedoeld was als aanvulling op de bepalingen van de NGW inzake de organisatie en werking van de autonome gemeentebedrijven en het toezicht op deze bedrijven; de tweede betreft de opmaak van een tekst die een definitie geeft van het begrip gemeentelijke vzw en deze een juridisch kader geeft. Er werd dan beslist om de hele problematiek van het beheer van de gemeentelijke belangen buiten het traditionele kader van de gemeente in één enkele wettekst te bundelen en er de intergemeentelijke samenwerking aan toe te voegen.

De intercommunales

In het kader van de herziening van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales was het de bedoeling om het Gewest in staat te stellen op dit niveau een actieve rol te spelen (participaties) en om het wettelijk kader voor deze materie aan te passen. Tegelijkertijd werden de bepalingen inzake toezicht op de intercommunales in de ordonnantie van 19 juli 2001 overgebracht naar de nieuwe algemene tekst en herzien en geharmoniseerd om ze in overeenstemming te brengen met de toezichtregels die van toepassing zijn op gemeenten.

⁶ Artikel 1 van dit besluit vervangt het initieel vermelde bedrag van € 135.000 (artikel 234, §3, lid 1 van de NGW) door een bedrag van € 144.000.

Het toezichtstelsel dat in deze tekst wordt voorgesteld, is sterk geïnspireerd op de toezichtregeling op de gemeenten. Enerzijds moeten niet alle akten van een intercommunale aan de toezichthoudende overheid worden overlegd. Anderzijds en gelijklopend met de overlegging van deze akten *in extenso*⁷, zullen de intercommunales de toezichthoudende overheid een lijst bezorgen met een beknopte toelichting van de akten die niet *in extenso* moeten worden overlegd. De toezichtstermijnen zijn afgestemd op de termijnen die van toepassing zijn op de akten van de gemeenten. Datzelfde globale ontwerp omvat ook toezichtregels voor de autonome gemeentebedrijven. Ook hier is het ontwerp gebaseerd op dezelfde regels als hierboven gedefinieerd en volgt het drie principes:

- beperking van de categorieën van akten die verplicht *in extenso* aan de toezichthoudende overheid moeten worden overgemaakt en opstelling van een lijst met beknopte toelichting van de overige akten;
- naleving van dezelfde termijnen als deze die gelden voor de akten van de gemeenten voor de uitoefening van het administratief toezicht;
- beperking en opsomming van de domeinen onderworpen aan goedkeuringstoezicht.

Autonome gemeentebedrijven en gemeentelijke vzw's

Dezelfde principes worden toegepast ten aanzien van autonome gemeentebedrijven en gemeentelijke vzw's. De naleving van deze principes belet niet dat alle akten van deze instellingen onderworpen blijven aan toezicht. Om de rol van het gemeentebedrijf en de controlemiddelen van de gemeentelijke autoriteiten daarop te verduidelijken, voorzien bepalingen het sluiten van een beheerscontract dat een fundamenteel instrument zou moeten worden waarmee op heel concrete wijze de activiteit van het gemeentebedrijf kan worden gescreend en de realisatie van zijn objectieven kan worden geëvalueerd, waardoor op deze wijze een evenwicht ontstaat tussen de autonomie van het gecreëerde organisme en de controle van de gemeente.

Wat de zogenaamde «gemeentelijke» vzw's betreft, had de reflectie tot doel de mogelijkheid te onderzoeken om bepalingen in te voeren die een specifiek juridisch kader voor deze structuren zouden vormen, zodat de gemeenten het beheer van een activiteit

van gemeenschappelijk belang zouden kunnen toevertrouwen aan een privaatrechtelijke entiteit met een hybride juridisch stelsel. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat een gemeentelijke vzw een organisatie is die belast is met een opdracht van algemeen belang. De afwezigheid van een definitie en een wettelijk kader leidde immers tot juridische moeilijkheden, met name wat betreft de controle die een gemeente zou moeten kunnen uitoefenen op een dergelijk orgaan. We vermelden eveneens dat de mogelijkheid voorzien werd om een vzw van meerdere gemeenten op te richten als alternatief voor de intercommunale. Gemeenten hebben voortaan de keuze tussen twee opties om zich te verenigen: de intercommunale, met voortaan als verplichte rechtsvorm de coöperatieve vennootschap en de vzw met meerdere gemeenten, die uiteraard de vorm van een vzw aanneemt.

De politiezones

Wat de toezichtstermijnen voor de politiezones betreft, moet de Regering (of de Minister-president) dus de toezichtcontroles uitvoeren overeenkomstig de regels van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (WGP); deze regels, met inbegrip van de termijnen, kunnen alleen door het federale niveau worden gewijzigd voor alle politiezones in het land. Anderzijds is het Gewest bevoegd om het gewone toezicht te organiseren en uit te oefenen. Ook al gaat het om dezelfde akten als die bedoeld in de WGP, de controle die in dit verband wordt uitgeoefend, is anders, heeft een andere invalshoek en is niet onderworpen aan controle door de minister van Binnenlandse Zaken. In dit geval treedt de Regering of de Minister-president op als gedecentraliseerde overheid.

⁷ De akten die wel *in extenso* moeten worden overlegd, worden gespecificeerd: het betreft beslissingen die als belangrijk worden geacht voor het beheer van de intercommunale, met name alle akten van de Algemene Vergadering, de keuze van plaatsingswijze en de vaststelling van voorwaarden voor overheidsopdrachten met een totaalbedrag gelijk aan of hoger dan € 175.000 excl. btw, het selecteren van inschrijvers, kandidaten of deelnemers aan deze opdrachten en de gunning van dergelijke opdrachten, de akten betreffende de vaststelling van voorwaarden voor werk- en dienstconcessies, evenals het selecteren van inschrijvers of kandidaten voor deze concessies en de gunning ervan, de reglementen en hun wijzigingen, het personeelsstatuut...

Het Gewest is ook bevoegd voor de wijziging van het besluit inzake het administratief toezicht op de politiezones en diens uitvoeringsbesluit. Aan de gemeenten werd een brief gestuurd met het oog op het opzetten van een Spoc-netwerk om een werkgroep op te richten voor de uitvoering van deze ordonnantie. De directie Algemene en Juridische Zaken is het aanspreekpunt voor vragen die voortvloeien uit de uitvoering van deze ordonnantie.

2.1.4_EEN NIEUW FINANCIERINGSKADER VOOR GEMEENTEN EN OCMW'S

De gezamenlijke ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten en de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanaf 2017.

Algemene financiering is de tweede financieringsbron voor gemeenten, na de onroerende voorheffing. Aangezien de regels en criteria voor de verdeling van deze middelen de afgelopen twintig jaar weinig zijn veranderd, zowel voor de gemeenten als voor de OCMW's, is het noodzakelijk geworden om deze verdeelmechanismen grondig te hervormen en aan te passen aan de realiteit van de plaatselijke besturen. Deze operatie, geleid door het kabinet van de minister-president, werd uitgevoerd door de teams van BPB, in samenwerking met het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA).

De nieuwe maatregelen die zijn opgenomen in de ordonnantie van 27 juli 2017 hebben tot doel om, met inachtneming van de gemeentelijke autonomie, de bestaande dotaties aan de gemeenten en de dotaties die de effecten van de algemene dotatie aan de gemeenten (ADG) aanvullen of corrigeren, te vereenvoudigen en te groeperen, de impact ervan te versterken door herfinanciering en ten slotte te zorgen voor een evenwichtige en voorspelbare verdeling via de instelling van driejarige periodes en stabilisatiemechanismen.

De pijler bestaande uit de ADG, het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn en diverse corrigerende dotaties die in de loop der jaren zijn ingevoerd⁸, werd daarom geglobaliseerd en in 2017 aangevuld met een herfinanciering van 30 miljoen euro. De verdeelcriteria en -mechanismen werden geactualiseerd waarbij beter rekening werd gehouden met de ver-

schillen tussen en de fundamentele behoeften van de gemeenten, met in het bijzonder aandacht voor de demografische druk en de armoede-indicatoren. Nieuwe criteria, die in samenwerking met het BISA werden opgesteld, werden eveneens voorgesteld om deze realiteiten waarmee de Brusselse gemeenten worden geconfronteerd, beter te integreren.

De nieuwe tekst voorziet daarom in een geleidelijke verdeling op basis van deze criteria, waarbij een geleidelijke aanpassing wordt ingevoerd die de gemeenten in staat stelt het effect op hun verwachte inkomsten in het kader van het huidige stelsel te beperken. Dit nieuwe verdelingsmechanisme geeft de plaatselijke besturen een beter zicht op hun inkomsten en meer stabiliteit, wat hen in staat stelt om een structurele planning op drie jaar op te nemen in hun begrotingswerkzaamheden, en dit in het belang van een gezond beheer van het overheidsbeleid en van de naleving van de relevante Europese eisen.

2.1.5_VERANDERINGEN MET BETREKKING TOT BEGRAAFPLAATSEN EN LIJKBEZORGING

Een ander gebied dat de directie Algemene en Juridische Zaken in 2017 en 2018 bezighield, was de herziening van de wet van 20 juli 1971 betreffende begraafplaatsen en lijkbezorging. In samenwerking met Brulocalis werd in de eerste helft van 2017 de laatste hand gelegd aan de opstelling van een voorontwerp, vóór een herziening waarbij rekening werd gehouden met het advies van de Raad van State, wat leidde tot de publicatie van de ordonnantie van 29 november 2018 betreffende begraafplaatsen en lijkbezorging (*Belgisch Staatsblad* van 27 december 2018). Een aantal nieuwe elementen werden in de tekst opgenomen om enerzijds tegemoet te komen aan de wens van de plaatselijke besturen om de

⁸ Dotatie ter compensatie van de negatieve effecten van de verdeling van de algemene dotatie, dotatie die de negatieve effecten moet compenseren van de invoering van een nieuwe ruimte met versterkte ontwikkeling van huisvesting en renovatie (RVOHR), een dotatie ter verbetering van de begrotingssituatie van de gemeenten.

organisatie van hun begraafplaatsen te verbeteren (daarbij rekening houdend met de huidige zeer restrictieve wetgeving) en anderzijds de legitieme verwachtingen van de Brusselse bevolking in te lossen, die steeds vaker kiest voor crematie in plaats van begraving. Er werd eveneens rekening gehouden met de toenemende belangstelling van burgers voor begraafplaatsen dicht bij de natuur (in tegenstelling tot traditionele begraafplaatsen).

Meer specifiek met betrekking tot de wijzen van lijkbezorging werden ook wijzigingen aangebracht. Ter herinnering: een ordonnantie van 26 juli 2013 tot wijziging van artikel 12 van de wet van 20 juli 1971 betreffende begraafplaatsen en lijkbezorging liet iedereen die begraven wil worden de keuze tussen een kist en een lijkwade. Aangezien de Regering verantwoordelijk is voor het bepalen van de technische modaliteiten, werd daarom een ontwerpdecreet opgesteld in samenwerking met Leefmilieu Brussel.

Inmiddels is de nieuwe ordonnantie in de plaats gekomen van de wet van juli 1971. Artikel 14 van de wet bevat bepalingen betreffende de begravenis en het vervoer van stoffelijke overschotten, terwijl de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ook belast met de vaststelling van de voorwaarden waaraan doods-kisten of andere lijkhuishouds voldoen.

2.1.6_NAAR EEN NIEUWE EENGEMAAKTE WETGEVING BETREFFENDE DE TEMPORALIËN VAN DE EREDIENSTEN

De directie Algemene en Juridische Zaken was ook betrokken bij de herzieningswerkzaamheden met betrekking tot de erediensten, om de wetgeving te moderniseren, die nog steeds geïnspireerd was op de Franse Revolutie en de oplossing van het conflict dat toen bestond met de clerus⁹. In overleg met een groep van deskundigen werd in de eerste helft van 2017 de laatste hand gelegd aan een voorontwerp van ordonnantie betreffende de temporalien van de erediensten. De ontwikkeling van deze nieuwe ordonnantie werd bepaald door drie richtsnoeren:

- de administratieve vereenvoudiging;
- de gelijkheid van behandeling;
- de rationalisatie van de te verrichten werkzaamheden.

In het kader van deze drie richtsnoeren werden verschillende ideeën opgenomen, onder andere:

- de hele financiering voor de uitoefening van de

eredienst terugbrengen tot het gewestelijk niveau daar waar momenteel twee niveaus bestaan: het gemeentelijke niveau en het provinciaal niveau dat het Gewest voor zijn rekening neemt;

- een wetgeving bedenken die algemene termen gebruikt die van toepassing zijn op alle erediensten;
- een onderscheid maken tussen het begrip geloofsgemeenschap (geheel van personen die behoren tot eenzelfde godsdienst) en het begrip publiekrechtelijke rechtspersoon voor het beheer van de temporalien van de eredienst;
- de overdrachten van akten naar de toezichthoudende overheid aanzienlijk verlichten, met name door de voorlegging op te leggen van een meerjarenplan op vijf jaar;
- het begrip « uitgaven vereist voor de uitoefening van de eredienst » doen verdwijnen;
- een zo volledig mogelijk kadaster van de geloofsgemeenschappen in Brussel organiseren, ook van de niet-erkende geloofsgemeenschappen;
- de aanvragen van financiële interventie omkaderen;
- de gemeenschappen aansporen om hun krachten te bundelen om een administratieve groepering te organiseren die het aantal te controleren rekeningen en budgetten zal verminderen.

Begin 2018 heeft de administratie deelgenomen aan de voorstelling van de hervorming aan de erkende vertegenwoordigingsorganen (EVO's), waarin de beginselen van de aanpak werden uiteengezet. Het ontwerp van ordonnantie werd eveneens aan het einde van deze vergadering, die op 5 februari 2018 werd gehouden, aan de EVO's meegedeeld. Deze laatste werden ook in de gelegenheid gesteld hun opmerkingen te maken op 26 februari 2018, waarop de administratie de nodige antwoorden heeft gegeven.

2.1.7_ACTUALISERING VAN DE ONTWERPORDONNANTIE INZAKE PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING

In 2010 had de opstelling van een ontwerp van ordonnantie betrekking op publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS) op gewestelijk en lokaal niveau, met het oog op het creëren van een wettelijk kader om een antwoord te bieden op problemen die zich voordoen bij de uitvoering van PPS-projecten (human resources en financiële middelen; de noodzaak om talrijke contracten te sluiten, wat leidt tot aanzienlijke kosten voor vooronderzoeken, en om geldschietters te benaderen, enz.) en om gemeenten de mogelijkheid te geven een partnerschap aan te gaan met een privé-instelling in het kader van een

⁹ Zijn aldus nog steeds van toepassing, op het ogenblik waarop deze wetgeving wordt herzien: de wet van 8 april 1802 (18 germinal jaar X) betreffende de organisatie der erediensten, het keizerlijk decreet van 30 december 1809 betreffende de kerkfabrieken en de wet van 4 maart 1870 op de temporalien der erediensten.

specifiek juridisch vehikel om tegemoet te komen aan een behoefte van algemeen belang.

Het vooropgestelde doel was om de plaatselijke besturen een technische expertise ter beschikking te stellen die het mogelijk maakt om een antwoord te bieden op juridische, financiële, fiscale en budgettaire vereisten met een hoog technisch karakter, en meer bepaald wat de toepassing van de ESR 2010-regels betreft. Het ontwerp van ordonnantie voorzag in de oprichting van een competentiecentrum om ondersteuning, bijstand en opvolging te bieden voor PPS op gewestelijk en lokaal niveau.

Na bijwerking van deze tekst werd eind september 2018 een nieuw voorontwerp van PPS-ordonnantie naar het kabinet van de Minister-president gestuurd.

2.1.8_REGELGEVING MET BETREKKING TOT DE VERKIEZINGEN

In het kader van haar opdracht om gemeenteraadsverkiezingen te organiseren (zie hoofdstuk 2.8) heeft Brussel Plaatselijke Besturen alle teksten met betrekking tot de gemeenteraadsverkiezingen opgesteld, in het bijzonder de voorontwerpen van ordonnanties tot wijziging van het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek en de ordonnantie betreffende het elektronisch stemmen, alsook alle reglementaire of uitvoeringsbesluiten die uit deze twee wetten voortvloeien. De administratie heeft ook een aantal omzendbrieven uitgegeven om belangrijke informatie te verduidelijken voor de gemeenten, die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van een reeks procedures die gevolgd moeten worden bij gemeenteraadsverkiezingen. BPB heeft ook de administratieve onderrichting aangepast in verband met veranderingen in het elektronische stelsysteem. Ten slotte heeft BPB de gemeenten een reeks formulieren ter beschikking gesteld om hun taak op dit gebied te vergemakkelijken.

NAGAAN OF DE BESLISSINGEN VAN DE PLAATSELIJKE BESTUREN WETTELIJK ZIJN EN BEANTWOORDEN AAN HET ALGEMEEN BELANG

2.2

2.2.1_DE UITOEFENING VAN HET TOEZICHT

Het administratief toezicht, van oudsher een activiteit van Brussel Plaatselijke Besturen, blijft een primordiaal element van het beleid inzake plaatselijke besturen. Deze activiteit bestaat erin de wettigheid van de acties van de gemeenten te controleren en ervoor te zorgen dat ze niet in strijd zijn met het algemeen belang. De uitoefening van het toezicht is de tegenhanger van de autonomie die wordt verleend aan de gedecentraliseerde plaatselijke besturen.

In België is het Gewest op het grootste deel van het grondgebied de overheid die het gewone toezicht uitoefent op de gemeentelijke instellingen. De controle is wel strikt gereguleerd door de wet, en duidelijke regels bepalen welke vormen de toezichtscontrole kan aannemen, de akten die er verplicht aan onderworpen zijn en de termijnen die nageleefd moeten worden.

De gewestregering oefent ook, volgens regels die vergelijkbaar zijn met de regelgeving die van kracht is voor de gemeenten, het gewone toezicht uit op de intercommunales, de politiezones en de organen voor het beheer van de temporalien van de erkende erediensten. Het Verenigd College oefent dan weer het gewone toezicht uit op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen, in het bijzonder de ziekenhuisverenigingen, die afhangen van de OCMW's (ze worden verenigingen 'hoofdstuk XII' en 'hoofdstuk XII bis' genoemd, als verwijzing naar twee hoofdstukken van de organieke wet

DOSSIERS INGEDIEND BIJ BPB¹⁰

	2015	2016	2017	2018
Directie Algemene en Juridische Zaken	1 268	1 330	1 453	2 061
Directie Lokale Financiën	4 181	4 258	4 169	4 512
Directie Lokale Overheidsopdrachten	3 998	4 010	3 974	3 940
Directie Lokaal Personeel	13 846	13 165	10 870	12 222
Totalen	23 293	22 763	20 466	22 735

Bron : Localia

¹⁰ Deze tabel bevat alleen de gegevens met betrekking tot de dossiers die naar de met het toezicht belaste directies zijn gestuurd.

van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn).

Een dossier betreft heel uiteenlopende situaties: dat kan gaan van een gemeenterekening tot een belastingverordening, via tuchtsancties tegen een personeelslid van een plaatselijk bestuur tot de keuze van een gunningswijze voor en de bepaling van de voorwaarden van een overheidsopdracht. De administratie formuleert trouwens regelmatig opmerkingen aan de plaatselijke besturen zonder daarbij evenwel een toezichtmaatregel te nemen.

2.2.2 DE CLIO-DATABASE

Clio is een informaticatool die werd ontwikkeld om digitale gegevens te kunnen opvragen over het personeelsbeheer van de plaatselijke besturen. Deze gegevens hebben betrekking op:

- de loopbaan van een ambtenaar (rekrutering, benoeming, promotie, verandering van niveau, tuchtrechtelijke sanctie, mobiliteit, loopbaanonderbreking enzovoort);
- de financiële ontwikkeling (weddeschalen, premies, vakantiegeld, diverse toelagen);
- de gemeentelijke mandatarissen (lijst waarop de mandataris werd verkozen, verklaring van taalaanhorigheid, bijvoorbeeld).

Dankzij deze databank hoeft de gewestadministratie de plaatselijke besturen niet meer te bevragen naar de situatie van hun personeel en kan het in het kader van het financiële toezicht en het toezicht op het personeel beschikken over gegevens die om de drie maanden worden bijgewerkt. Zij zal dan kunnen beantwoorden aan de statistische en documentaire behoeften, en ook beter kunnen inspelen op de parlementaire vragen en op de voorbereiding van de sectorale akkoorden. Clio moet ook worden gebruikt om de toekenning te vereenvoudigen van steuntolagen aan personeelsleden van de plaatselijke besturen, zoals de weddeschaalverhogingen bijvoorbeeld.

Het besluit betreffende het opsturen door de gemeenten van de gegevens met betrekking tot het gemeentepersoneel en de plaatselijke mandatarissen naar de toezichthoudende overheid («besluit-Clio» genoemd) werd door de Regering aangenomen op 23 december 2016 en is op 21 februari 2017 verschenen in het *Belgisch Staatsblad*. Dit besluit stelt de gegevens vast die moeten worden meege-deeld alsook hun verzendingsmodaliteiten. In 2017 werd een omzendbrief naar de gemeenten verzonden om hen te herinneren aan hun verplichting de gegevens op te sturen, hen te informeren over de garanties

inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en om hen de planning voor het opsturen van de gegevens te bezorgen.

Bovendien werd op 8 maart 2017 een ontmoeting georganiseerd tussen, enerzijds, vertegenwoordigers van het kabinet van de Minister-president en de administratie en, anderzijds, de Federatie van de gemeentelijke secretarissen om deze laatste personen rechtstreeks te informeren en ertoe te bewegen hun volledige medewerking aan het project te verlenen. Bovendien werden de gemeenten en de OCMW's uitgenodigd op een informatievergadering die werd georganiseerd door CIVADIS, de belangrijkste leverancier van software voor het beheer van de vergoedingen en de human resources van de Brusselse plaatselijke besturen. Deze bijeenkomst had tot doel de plaatselijke ambtenaren te informeren over de technische procedures die ze moeten volgen wanneer ze de vereiste gegevens opsturen naar de toezichthoudende overheid.

In december 2018 waren er 12 gemeenten die de gevraagde gegevens in het kader van het besluit-Clio hadden doorgegeven. Er werd eveneens contact opgenomen met de gemeenten die hun gegevens nog niet hadden opgestuurd om hen administratieve hulp aan te bieden. Daarnaast hebben de technische tests een vervolg gekregen, in samenwerking met het CIBG, met als doel de databank te verbeteren en de stabiliteit ervan te verzekeren.

2.2.3 TOEPASSING VAN DE UITVOERINGSBESLUITEN BETREFFENDE HET PERSONEEL

De artikelen 145 en 145bis van de NGW verlenen voortaan delegatie aan de Regering om de algemene bepalingen vast te stellen in bepaalde materies met betrekking tot het personeel. Daarbij is het de

bedoeling de plaatselijke Brusselse besturen een duidelijk reglementair kader aan te reiken om zo de administratieve en geldelijke statuten van het personeel te harmoniseren en hun processen inzake human-resourcesbeheer te verbeteren. Dit gebeurt vanuit een streven het personeel te motiveren en de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van de lokale overheidsdiensten in Brussel te verbeteren.

De Regering heeft zes uitvoeringsbesluiten goedgekeurd op 4 mei 2017 en ze zijn op 30 juni 2017 verschenen in het *Belgisch Staatsblad*. Ze hebben betrekking op de personeelsstructuur (niveaus, rangen, graden), de aanwerving, de evaluatie, de opleiding en het geldelijk statuut. Het zesde besluit geeft nadere toelichting bij sommige elementen in verband met de evaluatie van de secretarissen en ontvangers (artikel 70 van de NGW). Deze teksten traden in werking op 30 juni 2018, met uitzondering van het besluit betreffende het geldelijk statuut, dat pas op 30 juni 2020 van kracht wordt. De gemeenten moesten hun statuten zodoende binnen deze termijn aanpassen.

Negen gemeenten hebben hun statuten gedeeltelijk of volledig aangepast om deze in overeenstemming te brengen met de besluiten. In de meeste overige gemeenten is dit proces nog aan de gang. Brussel Plaatselijke Besturen heeft de vragen van de gemeenten beantwoord en heeft in het kader van de uitoefening van het administratieve toezicht de beslissingen van de gemeenten opgevolgd. Bovendien is binnen het Comité C een toezichtcomité opgericht om de problemen in verband met de toepassing van de statuten op te lossen.

2.2.4_UITVOERING VAN DE ORDONNANTIES VAN 2009 EN 2014 TOT WIJZIGING VAN DE NGW

De jongste jaren legde de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de nadruk op de verbetering van de openbare governance, ook op het niveau van de plaatselijke overheden. Dit beleid werd met name geconcretiseerd via twee ordonnanties tot wijziging van de NGW die werden goedgekeurd in 2009 en 2014.

Aansluitend op zijn toezichthoudende bevoegdheid ziet BPB erop toe dat de gemeenten de verordenende bepalingen inzake bestuur naleven, aan de hand van permanente ondersteuning en opvolging. Daarbij is het de bedoeling om, enerzijds, de gemeenten in staat te stellen de nieuwe werkingsmogelijkheden toe te passen die zijn ontstaan door de ordonnantie van 5 maart 2009, versterkt door de ordonnantie van 27 februari 2014 (invoering van een plaatselijk bestuursplan om de plaatselijke bestuursmethoden te moderniseren, om de kwaliteit van de dienstverlening

aan de burger te verbeteren). Anderzijds wil de gewestelijke overheid waken over de naleving van de nieuwe verplichtingen van de gemeenten die hen in staat moeten stellen het hoofd te bieden aan de evolutie van hun opdrachten naar een grotere specialisatie en dit binnen een beperkt budgettair kader.

De hervormingen van het Plaatselijke Bestuursplan zijn gestoeld op vier belangrijke krachtlijnen:

- doeltreffende managementtools ter beschikking stellen van de gemeenten ;
- de dienstverlening aan de bevolking verbeteren ;
- de plaatselijke democratie herwaarderen ;
- de dynamiek van de administratie en de motivatie van de ambtenaren.

Met de ordonnantie van 27 februari 2014 versterkte de Regering haar actie door de toevoeging van nieuwe bepalingen en de verbetering van andere bepalingen die werden goedgekeurd in 2009. In 2017 werd een evaluatieverslag opgesteld betreffende de uitvoering door de gemeenten van de maatregelen die zijn opgenomen in de ordonnanties van 2009 en 2014. Het document beschrijft, voor elke bepaling, in detail de staat van uitvoering alsook de eventuele commentaar en opmerkingen die de gemeenten hebben geformuleerd. Vervolgens werden de resultaten geanalyseerd met als doel de eventuele vastgestelde verschillen wat betreft de verwezenlijking van de doelstellingen zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. Op basis daarvan werden er voorstellen en een ondersteuningsplan geformuleerd met als doel de situatie te verbeteren (informatieacties, in herinnering brengen van de norm, wijzigingen van de wetgeving.

Parallel werd een eerste actie ter ondersteuning van de gemeenten ondernomen in samenwerking met de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB); deze actie had betrekking op het intern toezicht. Dankzij de financiering van het gewest kon de GSOB een opleidingstraject organiseren rond de toepassing van een systeem voor intern toezicht. Op dit ogenblik nemen vijftien gemeenten en dertien OCMW's actief deel aan een *coaching* op maat om een doeltreffend systeem voor intern toezicht te ontwikkelen conform de wettelijke vereisten van hun administraties. Daarnaast werd een methodologische gids aan de plaatselijke besturen ter beschikking gesteld om het proces te ondersteunen en te bestendigen op lange termijn.

We merken daarbij trouwens op dat, na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018, Brussel Plaatselijke Besturen contact heeft opgenomen met alle gemeentebesturen om deze nog eens attent te maken op hun wettelijke verplichtingen, om eventuele moeilijkheden te bespreken en om onder meer het goed bestuur op lokaal niveau te bespreken.

2.2.5_FINANCIEEL TOEZICHT

In het kader van het financieel toezicht heeft de Directie Lokale Financiën de naleving van de drie-jarenplannen 2016-2018 geëvalueerd bij het analyseren van de gemeentelijke beslissingen (begrotingen, begrotingswijzigingen, enz.) en heeft zij opmerkingen geformuleerd bij niet-gerechtvaardigde afwijkingen. De nieuwe ordonnantie van 20 juli 2017 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten en de OCMW's integreert het concept van financiële drie-jarenplanning om de gemeenten in staat te stellen om de financiële stromen verbonden aan de ADG op te nemen in hun ontvangsten.

De directie heeft samen met de Gewestelijke Inspectie gewerkt aan de voorbereiding van richtlijnen voor de financiële plannen voor 2019-2021, die zowel door de gemeenten als de OCMW's moeten worden goedgekeurd bij de vaststelling van de eerste en vierde begroting van elke legislatuur.

2.2.6_TOEZICHT OP DE POLITIEZONES

Vanaf 2017 nam de directie Lokale Financiën het toezicht op de financiële beslissingen van de politiezones over (gewoon toezicht tot goedkeuring en specifiek toezicht - die vóór de zesde staatshervorming door de gouverneur werden uitgeoefend). In de praktijk is er een werkprotocol gesloten tussen BPB en Brussel Preventie & Veiligheid (BPV) (belast met de coördinatie van veiligheids- en preventievraagstukken op gewestelijk niveau).

Wat de resultaten betreft, werd, naast de overdracht van informatie tussen de twee administratieve entiteiten, een omzendbrief opgesteld om de politiezones te informeren over deze overdracht van activiteiten en de praktische regelingen voor communicatie. Ook de financieel verantwoordelijken van de politiezones en de FOD Binnenlandse Zaken werden ontmoet.

2.3 DE PLAATSELIJKE BESTUREN, DE REGERING OF ANDERE GESPREKSPARTNERS ADVISEREN VIA DE VERWERKING EN DE VERSPREIDING VAN GEGEVENS

De adviserende taak van Brussel Plaatselijke Besturen neemt verschillende vormen aan. Aan de hand van zijn analyses, adviezen en voorbereiding van dossiers verstrekt BPB zijn expertise inzake overheid-sopdrachten, regelgeving, plaatselijke financiën of

bestuur aan de Regering. Voorts voert de administratie een proactief begeleidings- en expertisebeleid ten behoeve van de gemeentelijke instellingen en verschillende collectieve instanties. Deze activiteit vormt een nuttige aanvulling op de historische controleopdracht die BPB al sinds 1996 uitoefent.

2.3.1_LOKALE FINANCIËN

In 2017 en 2018 heeft BPB verschillende projecten met betrekking tot de financiering van de plaatselijke besturen aangepakt, in het kader waarvan de teams die verantwoordelijk zijn voor deze materie (directie Lokale Financiën en Gewestelijke Inspectie) de gesprekspartners van de administratie hun hulp en ervaring konden bieden.

Technische bijstand inzake schuldbeheer

Om het pad te effenen naar een harmonisering van het schuldenbeleid op plaatselijk niveau, heeft het Gewest vijftien softwarelicenties voor 'Insito' - een software voor schuldbeheer (bedragen, termijnen, vervaldagdata, rentevoeten, enz.) - aan de geïnteresseerde plaatselijke besturen ter beschikking gesteld. Veertien van de vijftien in 2017 verkregen licenties (negen gemeenten, vier OCMW's en twee politiezones) werden in 2018 vernieuwd. BPB heeft bovendien de mogelijkheid onderzocht om de gegevens uit deze software te gebruiken als aanvulling op de rekeningenbijlagen.

Het jaar 2017 werd ook gekenmerkt door de organisatie, op 8 februari 2017, van een informatiesessie over de nieuwe software voor de lokale besturen. In juni en juli 2017 werden ook vier trainingen gegeven in de gebouwen van de administratie.

Impact van de bevolkingsgroei op de lokale financiën

BPB heeft de grote demografische trends en de evolutie van de vraag en het aanbod aan scholen per gemeente geëvalueerd en hun impact op de gewone

en buitengewone uitgaven van de gemeenten. Deze analyses - waarin ook de gemiddelde kost per leerling vervat zit - moeten de respectieve situaties van de gemeenten ten aanzien van hun demografische uitdagingen verduidelijken.

Modernisering van de analyse- en planning-instrumenten van de gemeenten en OCMW's

Het informaticaproject «Minerva» voor de oprichting van een financiële databank voor de Brusselse OCMW's liep in 2018 ten einde. Dankzij deze nieuwe database beschikt BPB voortaan over een doeltreffende analysetool die beantwoordt aan de talrijke informatiebehoeften inzake OCMW-financiën. Aan de hand van deze tool kunnen ook transversale analyses worden uitgevoerd, zoals nu reeds bij de gemeenten gebeurt. Praktisch, en in het kader van Minerva 2 werd de overname van de historische gegevens van negentien OCMW's in de zomer van 2018 gerealiseerd. Wat betreft de driejarenplannen, werd het concept van de driejarige planning opgenomen in de begrotingsinstructies (omzendbrieven) die aan de gemeenten en aan de OCMW's werden meegedeeld; het stramien van de driejarenplannen van de gemeenten en de OCMW's werd herzien en aangepast. We merken daarbij op dat de parameters die voor de prognoses zijn gebruikt, zijn herzien en gevalideerd door een technische groep bestaande uit deskundigen van buiten de administratie en vertegenwoordigers van BPB (met name afkomstig van de Gewestelijke Inspectie).

Versterking van het fiscaal compensatiefonds

Heel het jaar 2017 is Brussel Plaatselijke Besturen de overheid blijven informeren over de evolutie van de gemeentebelastingen, met name door een rapport op te stellen waarin de evolutie van de gemeentebelasting op bedrijven wordt onderzocht en door rekening te houden met de fiscale vraagstukken in de transversale analyse van de staat van de gemeentelijke financiën. In 2018 werd dit verslag verder aangevuld met een gedetailleerde analyse van de evolutie van de belangrijkste belastingen en heffingen op ondernemingen, alsook van de beleidslijnen en hun bijdrage tot de gemeentelijke ontvangsten.

Ook in 2018 heeft BPB zich met name voorbereid op de vereffening van de in de overeenkomsten voor 2016-2018 voorziene bedragen en is het ook begonnen met de voorbereiding van de toekomstige driejarige periode 2019-2021. De werking van de harmonisatie- en toezichtmechanismen waarin de Ordonnantie van 19 juli 2007 voorziet om de gemeenten te betrekken bij de economische ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet immers worden geëvalueerd. Desgevallend moet er worden

nagedacht over mogelijkheden om het wetgevende en contractuele kader voor de volgende driejarige periode te verbeteren.

Harmonisering van de boekhoudkundige regels van de gemeenten en de OCMW's

De beperkte technische Commissie, waarin externe experts zetelen (Université libre de Bruxelles, Waals Gewest, gemeenten en OCMW) heeft een voorstel uitgewerkt voor een gezamenlijk boekhoudplan voor de gemeenten en de OCMW's. Met de steun van een deskundige die tijdelijk gedetacheerd werd vanuit de gemeente Jette, werd een vergelijkende analyse gemaakt van de huidige boekhoudkundige reglementen en van de teksten die van kracht zijn in het Waals Gewest. Op basis daarvan nam de commissie een voorstel tot gezamenlijk boekhoudkundig reglement aan. Deze harmonisatie biedt alle entiteiten voortaan een gemeenschappelijke basis, maar met behoud van de eigen kenmerken. Dit voorstel werd op 29 november 2018 voorgelegd aan de Regering, die het ontwerp heeft goedgekeurd en de Commissie heeft verzocht haar werkzaamheden voor de analyse en opstelling van de gemeenschappelijke regelgeving voort te zetten.

Daarnaast werd eind 2017 de Gewestelijke Commissie voor Gemeentelijke Comptabiliteit (GCGC) opgericht. Dit orgaan volgt de Gewestelijke Commissie voor gemeentelijke comptabiliteit en de commissie voor boekhoudkundige normen voor de OCMW's op. Het is verantwoordelijk voor de ondersteuning van de plaatselijke besturen tijdens de installatiefasen van het nieuwe boekhoudsysteem. Daarnaast treedt het op als adviseur van de minister die verantwoordelijk is voor de plaatselijke besturen in alle aangelegenheden met betrekking tot boekhouding. Daartoe is de commissie verantwoordelijk voor het opstellen en formuleren van adviezen over subsidiaire boekhoudnormen en voor het uitvoeren van eventuele expertises in het kader van de uitoefening van het toezicht.

Naar een fiscaal pact

In 2018 maakte BPB in het kader van de voorbereiding van de gewestelijke fiscale hervorming, verder werk van zijn samenwerking met Brussel Fiscaliteit (BF) om een systematische informatie-uitwisseling tot stand te brengen met betrekking tot de fiscale ontvangsten die het Gewest int en waarvan het de opcentiemen terugstort aan de gemeenten. Naast de aspecten die betrekking hebben op de onroerende voorheffing, heeft Brussel Plaatselijke Besturen actief samengewerkt met BF voor de lancering van de gewestbelasting op de toeristische logies. Op die manier kunnen de gemeenten immers duidelijk door Brussel Fiscaliteit worden geïnformeerd over hun toekomstige inkomsten uit de opcentiemen op deze nieuwe belasting, maar ook over de stappen die ze in het kader van de operationalisering van de heffing zullen moeten ondernemen. Zo geeft BPB aan BF de bekommernissen van de gemeenten door, met name op het vlak van de *rapportering*, waarvan de uitvoering een essentieel element is van een toekomstig samenwerkingsprotocol tussen de twee administraties.

BPB heeft ook met Brussel Financiën en Begroting samengewerkt om een systeem van transitrekeningen met de gemeenten op te zetten. Sinds juli 2017 worden de voorschotten op de *city tax* in twaalfden van de conventioneel gewaarborgde «historische drempel» op deze transitrekeningen gestort, waarop de gemeenten een trekking kunnen vragen in functie van hun financiële behoeften.

2.3.2 OVERHEIDSOPDRACHTEN

De directie Lokale Overheidsopdrachten van BPB speelt een adviserende en begeleidende en/of ondersteunende rol voor lokale overheden in het kader van de plaatsing van en het toezicht op hun overheidsopdrachten. Zij handelt in deze context op basis van en in overeenstemming met de tot haar gerichte verzoeken, zodat de reikwijdte van haar interventies van geval tot geval aanzienlijk verschilt. De directie treedt ook op voor ambtenaren van andere administraties van de GOB, van de Brussel Fiscaliteit en andere overheidsdiensten die betrokken zijn bij de gunning van, het toezicht op uitvoering van en/of de controle op overheidsopdrachten.

In de periode 2017-2018 boog de directie het hoofd over verschillende thema's.

Het veilig stellen en uitbreiding van het gebruik van sociale clausules in overheidsopdrachten

Er is op verschillende fronten gewerkt aan de kwestie van het gebruik van sociale clausules in overheid-

sopdrachten, die zich occasioneel uitbreidt tot de bestrijding van *sociale dumping*. Inzake plaatselijke overheidsopdrachten, werd een ontwerp van besluit opgesteld van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende oplegging van sociale clausules bij de plaatsing van overheidsopdrachten in het raam van de uitvoering van investeringen van openbaar nut, met de bedoeling de tekst van 20 april 1999 over dit zelfde onderwerp te vervangen. Daarnaast werd een identiek project uitgevoerd voor sportvoorzieningen.

Wat betreft de gewestelijke overheidsopdrachten, hebben de werkzaamheden van de werkgroep «Sociale clausules», waarmee BPB werd geassocieerd, met name geleid tot het opstellen van de omzendbrief van de Regering van 19 juli 2018 betreffende de verplichting om sociale clausules op te nemen in de gewestelijke overheidsopdrachten. Deze omzendbrief heeft als doel de verplichting op te leggen om vanaf 1 januari 2019 sociale clausules op te nemen in overheidsopdrachten van de gewestdiensten en Brusselse ABI's.

Om inhoud te geven aan deze omzendbrief werd een denkgroep opgericht, waarbij BPB werd uitgenodigd om eraan deel te nemen, om ervoor te zorgen dat de toepassing van sociale clausules op gewestelijke en plaatselijke overheidsopdrachten wordt geharmoniseerd. Vanaf september 2018 werden verschillende vergaderingen georganiseerd, met als hoofdthema de mogelijke inhoud van het vademecum van de sociale clausules, door Actiris op te stellen, in samenwerking met alle belanghebbenden inzake opleiding en werkgelegenheid in Brussel en de sociale partners.

Uitvoering van de opdrachten van het Observatorium van de referentieprijzen

In het kader van de besprekingen van de werkgroep die is opgericht om een ontwerp van opleiding op te stellen tot uitvoering van de artikelen 7 en 8 van de ordonnantie van 3 april 2014 houdende oprichting van een Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten binnen de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, kwamen BPB en het Observatorium van de referentieprijzen tot de conclusie dat het noodzakelijk was om het dispositief van deze ordonnantie te wijzigen alvorens met de opstelling ervan te beginnen. De reden hiervoor is enerzijds dat een aantal van de wettelijke bepalingen inzake overheidsopdrachten waarnaar in het besluit wordt verwezen, na de inwerkingtreding van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten zijn vervangen, en anderzijds dat er een te ingewikkeld (twee stromen), te ambitieus (verplichting om een advies uit te brengen voor een

groot aantal opdrachten waarvan de toezending verplicht is) en te laat (advies uitgebracht na het besluit tot gunning van de opdracht) mechanisme voor de toezending van de aanbestedingsdossiers van de lokale overheden bestaat. Daarnaast werd voorgesteld om een concordantie tot stand te brengen tussen de bepalingen die van toepassing zijn op gewestelijke overheidsopdrachten en de bepalingen die van toepassing zijn op lokale overheidsopdrachten. Er werd gestart met het opstellen van een nieuwe ontwerpordonnantie en in 2018 zijn door de verschillende leden van de bovengenoemde werkgroep verschillende voorstellen en tegenvoorstellen gedaan.

Tenuitvoerlegging van de nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten

Binnen de Federale Commissie voor Overheidsopdrachten, werden de werkzaamheden met betrekking tot de wetsontwerpen en ontwerpen van koninklijke besluiten ter omzetting van de Europese richtlijnen 2014/23 tot 25 betreffende overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten, in 2017 en 2018 actief opgevolgd door ambtenaren van BPB, in de hoedanigheid van vertegenwoordigers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De wet van 17 juni 2016 inzake de overheidsopdrachten en zijn uitvoeringsbesluiten evenals de wet van 17 juni 2016 betreffende de concessieovereenkomsten en zijn uitvoeringsbesluit zijn op 30 juni 2017 in werking getreden. Sindsdien werden de drempels voor de Europese bekendmaking op 1 januari 2018 naar boven toe herzien en zijn de procedures voor het evalueren en corrigeren van bovengenoemde teksten op het niveau van de federale Commissie voor overheidsopdrachten van start gegaan. In 2018 hebben deze werkzaamheden met name geleid tot de publicatie van het koninklijk besluit van 15 april 2018 tot wijziging van meerdere koninklijke besluiten inzake overheidsopdrachten en concessies en tot de aanpassing van een drempel in de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies.

Er werd overigens een denkoefening op gang gebracht om opnieuw een zekere samenhang te bewerkstelligen tussen de volgende regelgevingen, meer bepaald wat betreft de plaatsing van overheidsopdrachten: regelgeving betreffende de overheidsopdrachten, Nieuwe Gemeentewet (voor de politiezones), organieke wet betreffende de OCMW's en algemene reglementen op de comptabiliteit.

Om de ambtenaren van de plaatselijke besturen en bepaalde ambtenaren van BPB (directie Lokale

Overheidsopdrachten en directie Investerings) in staat te stellen kennis te nemen van de wijzigingen die bij de wet van 17 juni 2016 en de uitvoeringsbesluiten daarvan in de regelgeving inzake overheidsopdrachten zijn aangebracht en deze zo snel en zo doeltreffend mogelijk te integreren, werd in 2017 (eenendertig volle dagen van juni tot oktober) door drie ambtenaren van de directie Lokale Overheidsopdrachten en door drie gemeentelijke ambtenaren bijscholing gegeven. Enkele honderden medewerkers van de belangrijkste Brusselse plaatselijke besturen (gemeenten, OCMW's en politiezones), verdeeld in zes tot zeven groepen naargelang van de opleidingsdag, konden er hun voordeel mee doen.

De zes deelnemers aan de bijscholing (van links naar rechts): Hélène Mvula (gemeente Elsene), Evi Minnaert en Jean-François Brouwet (directie Lokale overheidsopdrachten), Sylvie Aerts (gemeente Sint-Pieters-Woluwe), Marie-Pascale Fantuzzi (directie Lokale overheidsopdrachten) en Isabelle Paiva (gemeente Elsene).

In 2018 stuurde BPB eveneens een brief naar alle plaatselijke besturen onderworpen aan gewestelijk administratief toezicht, om hen te wijzen op hun verplichtingen inzake statistieken en *reporting*, zoals die zijn voorzien in toepassing van titel IV van de hierboven vermelde wet van 17 juni 2016.

Tot slot, nog steeds in 2018:

- Brussel Mobiliteit heeft een project opgestart ter vervanging van het type-bestek voor wegwerkzaamheden (TB2015) en heeft een werkgroep opgericht waarbij BPB werd uitgenodigd om eraan deel te nemen. Naast de werkzaamheden om het technische gedeelte van dit document te actualiseren, werd ook een begin gemaakt met de herziening van het TB 2015 om ervoor te zorgen dat het nieuwe document in overeenstemming is met de nieuwe regelgeving inzake overheidsopdrachten;
- er werd een eerste contact gelegd tussen de diensten van de Bouwmeester (BMA) en de directie Lokale Overheidsopdrachten, met name om het door de BMA voorgestelde model van bestek in overeenstemming te brengen met het oog op de plaatsing van overheidsopdrachten voor studiediensten op Europees niveau;

- BPB werd door Perspective Brussels gevraagd om op gewestelijk niveau een gemeenschappelijk begeleidingssysteem op te zetten voor overheid-sopdrachten voor diensten aangaande de voorbereiding van Bijzondere Bestemmingsplannen (BBP) of gemeentelijke ontwikkelingsplannen (GemOP).

Het delen van de middelen ondersteunen

In 2017 coördineerde de directie Lokale Overheidsopdrachten de Werk- en Informatiegroep Overheidsopdrachten (WIG OO). Naast de vergaderingen van het bureau van de werkgroep werden er driemaandelijke plenaire vergaderingen georganiseerd over verschillende thema's (bv: de opdrachtcentrale van Leefmilieu Brussel via dewelke bodemanalyses worden voorgesteld) in verband met overheidsopdrachten in de gemeenten Evere, Sint-Pieters-Woluwe en Schaarbeek, alsook een symposium, dat op 22 juni 2017 werd georganiseerd in samenwerking met Solidarité des alternatives wallonnes et bruxelloises (SAW-B), Actiris en de «Fédération bruxelloise des entreprises de travail adapté» (FEBRAP) met als titel «Overheidsopdrachten en sociale economie». Er werd veel nadruk gelegd op ontwikkelingen in de nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten. Aangezien de omzetting van de richtlijnen achterstand had opgelopen op de door Europa opgelegde termijn, werd begin 2017 een informele werkgroep opgericht over de rechtstreekse toepasselijkheid van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 februari 2014 betreffende overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG. Deze activiteit resulteerde in een presentatie van de verschillende gevoelige punten tijdens een van de driemaandelijke vergaderingen van de werkgroep en in de opstelling van een nota die aan de leden van de werkgroep werd verspreid.

In 2018, terwijl de WIG OO bleef genieten van het advies en de administratieve, logistieke en financiële steun van Brussel Plaatselijke Besturen, werd een denkoefening op gang gebracht tussen de administratie en de leden van het bureau van de werkgroep om een nieuwe werkwijze te vinden die de WIG OO meer autonomie kan bieden. Daarnaast werden driemaandelijke vergaderingen gehouden in de gemeenten Evere, Sint-Pieters-Woluwe en Schaarbeek en een colloquium in Evere (18 oktober 2018) met als titel «Toegankelijkheid van overheidsopdrachten voor kmo's».

Er werden ook contacten gelegd met Easybrussels over het gebruik van elektronische communicatiemiddelen bij overheidsopdrachten. Na deze uitwisselingen werd Easybrussels door de WIG OO uitgenodigd om tijdens het colloquium van 18 oktober 2018

een korte interventie over elektronische facturatie te doen.

PI-website

Twee vertegenwoordigers van de directie Lokale Overheidsopdrachten hebben zich ook aangesloten bij het Brussels Netwerk van Gewestelijke Publieke Aankopers (BNGPA), gecoördineerd door Easybrussels. Deze gewestelijke werkgroep is geschoeid op het lokale WIG OO-model en profiteert van de feedback van gelijkwaardige systemen op federaal en lokaal niveau. De officiële installatievergadering van het BNGPA vond plaats in juni 2018. Vervolgens werd in november een thematische sessie gehouden. De oprichting van deze gewestelijke werkgroep voor overheidsopdrachten heeft het mogelijk gemaakt interessante uitwisselingen op gang te brengen tussen Brusselse praktijkmensen en deskundigen op het gebied van algemene of specifieke kwesties. Ze heeft het ook mogelijk gemaakt om op gewestelijk niveau nieuwe actoren te identificeren die actief kunnen bijdragen aan de werkzaamheden van de federale commissie voor overheidsopdrachten op meer specifieke gebieden zoals de nieuwe governanceregels van titel IV van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, het gebruik van elektronische communicatiemiddelen (inclusief elektronische facturatie), administratieve vereenvoudiging en het milieu.

Begin 2018 werd de directie Lokale Overheidsopdrachten ook geraadpleegd in het kader van een project van Brussel Preventie & Veiligheid voor de oprichting van een aankoopcentrale voor de Brusselse meergemeentelijke politiezones.

2.3.3_GENDER MAINSTREAMING

Rekening houdend met de oprichting van een expertisecentrum voor gendergelijkheid binnen de directie Gesubsidieerde Initiatieven was deze administratieve eenheid verantwoordelijk voor de coördinatie van de implementatie van de *gendermainstreaming* op het

niveau van Brussel Plaatselijke Besturen. Deze organisatie is een verplichting die is voorzien door de ordonnantie van 29 maart 2012 houdende de integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De directie stond met name borg voor de opvolging van de zogeheten «*gender*»-tests als onderdeel van de nieuwe wetgevende projecten die op het niveau van BPB werden ontwikkeld. In de projectoproep voor driejarige gemeentelijke sportinfrastructuurplannen is bijvoorbeeld een kader voor genderimpactanalyse opgenomen.

In het kader van het proefproject over *gender budgeting* onder leiding van Equal Brussels en BFB, werd een analyse uitgevoerd om ten minste één basisallocatie (BA) vast te stellen die het voorwerp zou uitmaken van een meer diepgaande genderanalyse en actieplan. Na deelname aan workshops met consultants van de ASBL Engender, werd de BA met betrekking tot de CEFA, de «*centres d'enseignement et de formation en alternance*» (opleidingscentra voor alternerend leren), geselecteerd vanwege het bestaan van relevante en bruikbare gegevens. De genderanalyse werd opgenomen in een fiche over de *gender budgeting* voor BPB, ingediend bij Equal Brussels. Deze fiche bevatte de volgende acties:

- de gemeenten bewust maken van het belang van een gediversifieerd jobaanbod om zowel meisjes als jongens kansen te geven (en dit via een brief met de resultaten van de genderanalyse van de gesubsidieerde banen voor het jaar 2016-2017);
- genderstatistieken blijven bijhouden over de subsidie en de kwestie systematisch aan de orde stellen in de begeleidingscomités.

2.4 | FINANCIEREN VAN DE PLAATSELIJKE BESTUREN

Brussel Plaatselijke Besturen draagt bij tot de algemene financiering van de lokale overheden via de algemene dotatie aan de gemeenten (ADG). Deze begroting, die zonder precieze bestemming wordt toegekend, wordt verdeeld tussen de negentien gemeenten en de OCMW's via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). De verdeling ervan is gebaseerd op criteria zoals het aantal inwoners, leerlingen, werklozen, steuntrekkers, bevolkingsdichtheid, de oppervlakte of het rendement

van de roerende voorheffing en de personenbelasting.

Belangrijk gegeven in 2017 was met name de goedkeuring, in juli, van de gezamenlijke ordonnantie van het Gewest en de GGC tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten en de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanaf 2017¹¹. In 2018 heeft BPB de overgangsbepalingen van deze tekst ten uitvoer gelegd en de driejarige periode 2019-2021 voorbereid.

In de praktijk werden de besluiten houdende de verdeling van de ADG en de toekenning van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn opgesteld en werden de betalingen aan de gemeenten en de GGC in één keer gedaan, op 31 mei 2018. In de tweede helft van 2018 bereidde BPB de driejarige periode 2019-2021 voor door de parameters bij te werken om de nieuwe verdeelsleutel te berekenen, in samenwerking met BISA¹². De geraamde bedragen werden aan de gemeenten en de OCMW's meegegeeld om hun financiële planning voor de volgende drie jaar te vergemakkelijken. De administratie stond daarbij bovendien borg voor de opvolging van de beroepen die sommige gemeenten bij het Grondwettelijk Hof hadden ingesteld.

Naast de ADG is er ook de zogenaamde «46 bis»-dotatie, onder verwijzing naar artikel 46 *bis* van de bijzondere wet op de Brusselse instellingen van 12 januari 1989. Deze dotatie is een uitvloeisel van de Lambermontakkoorden en is bedoeld om Brussel te herfinancieren; ze wordt verdeeld volgens dezelfde criteria als de algemene dotatie tussen de gemeenten met minstens één schepen of OCMW-voorzitter die tot de andere taalgroep behoren. Het bedrag, vastgesteld door de federale Regering, is gekoppeld aan de inflatie.

2.5 | STIMULEREN VAN DE UITVOERING IN DE GEMEENTEN VAN BEPAALDE GEWESTELIJKE BELEIDSLIJNEN

Naast de algemene financiering beheert en controleert Brussel Plaatselijke Besturen het gebruik van specifieke financiële steun die wordt toegekend aan gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en vzw's in de vorm van facultatieve en investeringssubsidies. Deze steun wordt over het algemeen toegekend op

¹¹ Op het niveau van de gewestelijke begroting moet ook worden opgemerkt dat de basisallocatie voor de ADG sinds 2017, naast de ADG zelf, drie andere (geschrapte) dotaties omvatte: de dotatie aan gemeenten om bepaalde negatieve effecten van de ADG te corrigeren, de dotatie aan gemeenten om bepaalde negatieve effecten te compenseren in verband met de invoering van de nieuwe ruimte met versterkte ontwikkeling van huisvesting en renovatie (RVOHR) en de dotatie aan gemeenten om hun begrotingssituatie te verbeteren. Zie hierboven, hoofdstuk 2.1.4

¹² Het instituut is immers belast met de periodieke bijwerking van sociaal-demografische gegevens met betrekking tot de plaatselijke besturen.

basis van projecten die naar behoren door de betrokken gemeenten worden ingediend naar aanleiding van oproepen van de Regering, die via dit mechanisme een aantal van haar beleidsprioriteiten op het gehele gewestelijke grondgebied wil ontwikkelen.

2.5.1_INVESTERINGSSUBSIDIES

De driejarige ontwikkelingsdotatie

Overeenkomstig de ordonnantie van 16 juli 1998 betreffende de toekenning van subsidies om investeringen van openbaar nut aan te moedigen, wordt een subsidie toegekend voor projecten van gewestelijk belang die bijdragen tot de realisatie van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO). Deze projecten, die worden ingediend bij BPB en die deel uitmaken van driejarige investeringsplannen, worden geanalyseerd en beheerd door de directie Investerings.

De oproep tot projectvoorstellen in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie (DOD) had als thema rationeel energieverbruik (REG). Op haar vergadering van 19 juli 2017 keurde de Regering op voorstel van de administratie de lijst van geselecteerde projecten goed. Deze projecten, gefinancierd voor een totaalbedrag van € 11.598.550, hebben betrekking op dertien gemeenten en maken ingrepen mogelijk zoals dakherstel, isolatiewerkzaamheden, vervanging van ramen, enz. in bijvoorbeeld scholen, sporthallen of rusthuizen.

DRIEJARIGE PERIODE 2016-2018 VERDELING VAN DE DOD

Gemeenten	Subsidies (EUR)	Gemeenten	Subsidies (EUR)
Brussel	3 643 390	Sint-Jans-Molenbeek	591 260
Etterbeek	576 000	Sint-Joost-ten-Node	1 650 500
Ganshoren	309 200	Sint-Pieters-Woluwe	576 000
Jette	570 000	Ukkel	1 152 000
Schaarbeek	576 000	Vorst	976 000
Sint-Agatha-Berchem	387 200	Watermaal-Bosvoorde	241 000
Sint-Gillis	350 000	Bron: directie Investerings	

Driejarige investeringsdotatie van openbaar nut

In uitvoering van de ordonnantie van 16 juli 1998 kende de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een driejarige investeringsdotatie (DID) toe ter aanmoediging van investeringen van openbaar nut betreffende de wegen, openbare ruimten, de administratieve gebouwen en de sanering op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De in-

vesteringsprojecten moeten opgenomen worden in het Driejarig Investeringsprogramma (DIP), in te dienen bij de directie Investerings van Brussel Plaatselijke Besturen.

Tijdens de zitting van 25 oktober 2018 verdeelde de Regering de driejarige investeringsdotatie (DID) 2019-2021, in overeenstemming met de verdeelsleutel van de algemene dotatie aan de gemeenten (ADG). De projecten zullen in 2019 worden geselecteerd.

DRIEJARIGE PERIODE 2019-2021 VERDELING VAN DE DID

Begroting 2019	Prorata's in de ADG 2018 (%)	Quota in de DID (EUR)
Anderlecht	11,56	2 023 000
Brussel	12,40	2 170 000
Elsene	5,80	1 015 000
Etterbeek	4,34	759 500
Evere	2,83	495 250
Ganshoren	1,89	330 750
Jette	4,64	812 000
Koekelberg	2,77	484 750
Oudergem	1,08	189 000
Schaarbeek	15,71	2 749 250
Sint-Agatha-Berchem	1,51	264 250
Sint-Gillis	6,57	1 149 750
Sint-Jans-Molenbeek	13,21	2 311 750
Sint-Joost-ten-Node	4,14	724 500
Sint-Lambrechts-Woluwe	1,75	306 250
Sint-Pieters-Woluwe	1,06	185 500
Ukkel	2,50	437 500
Vorst	5,23	915 250
Watermaal-Bosvoorde	1,01	176 750
Totalen	100	17 500 000

Bron: directie Investerings

Sportinfrastructuur

Als gevolg van een bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming werd de ordonnantie van 31 mei 2018 betreffende de toekenning van subsidies voor investeringen in gemeentelijke sportinfrastructuur gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 11 juli 2018 en trad ze in werking op 1 januari 2019.

In 2018 werd een projectoproep gelanceerd voor de financiering van lokale infrastructuurprojecten (€ 1.300.000 per jaar). Een tweede oproep werd begin 2019 gelanceerd voor de zogenaamde klassieke sportinfrastructuur (€ 46.809.000 over drie jaar). Deze middelen, die het mogelijk moeten maken om sportactiviteiten te ontwikkelen die voor iedereen toegankelijk zijn, zullen worden toegewezen op basis van criteria zoals toegankelijkheid voor mensen met een handicap, genderaandacht, de energieprestaties van de infrastructuur en de mogelijkheid om tijdslots te reserveren voor senioren.

2.5.2_FACULTATIEVE SUBSIDIES

De door de directie Gesubsidieerde Initiatieven beheerde budgetten hebben betrekking op de bevordering van gewestelijk beleid dat op de volgende thema's is gericht¹³:

- versterking van de aantrekkelijkheid van de plaatselijke openbare sector;
- opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen;
- bijstand aan kwetsbare groepen;
- gelijke kansen en diversiteit op lokaal niveau.

Versterking van de aantrekkelijkheid van de plaatselijke openbare sector

Loonsverhogingen

Personeelskosten zijn een belangrijke en terugkerende uitgave en de financiële situatie van gemeenten vormt vaak een belemmering voor het toekennen van loonsverhogingen. De tussenkomst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest via een subsidie moet hen dus in staat stellen om hun personeel te valoriseren en tegelijkertijd de financiële lasten van deze valorisering te verminderen. Deze gewestelijke interventie die aan de gemeenten wordt betaald, is bestemd voor alle lokale overheden (de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de betaling van de OCMW's, ziekenhuizen en hoofdstuk XII, het deel dat aan hen is toegewezen).

Deze loonsverhogingen worden toegekend in het kader van verschillende sectorale overeenkomsten (2000/2001, 2005/2006 en 2007/2008), gesloten binnen het Comité C van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en voorzien in de volgende bepalingen:

- de mogelijkheid om het personeel van de plaatselijke besturen een loonsverhoging van maximaal 2% van de barema's toe te kennen. De subsidie is gelijk aan 1/102 van de loonmassa van de ambtenaren van de plaatselijke besturen voor prestaties die tijdens de referentiejaar werden gerealiseerd;
- de toekenning van een loonsverhoging van 2% van de barema's aan personeelsleden van de niveaus D en E van de plaatselijke besturen met ingang van 1 maart 2007 en van 1% met ingang van 1 januari 2008. De subsidie is gelijk aan 2/103 van de loonmassa van de ambtenaren van de plaatselijke besturen;
- de toekenning van een loonsverhoging van 3% van de barema's aan personeelsleden van niveau C van de plaatselijke besturen met ingang van 1 januari 2009. De subsidie is eveneens gelijk aan 2/103 van de loonmassa van de ambtenaren van de plaatselijke besturen.

Mobiliteit en statutarisering

Als gevolg van een heroriëntatie, in 2016, van de begroting bestemd voor de financiering van een «levensduurtepremie», werden door het Gewest twee subsidies toegekend aan de plaatselijke besturen met het oog op de verbetering van de loonvoorwaarden op lokaal niveau: de eerste had betrekking op de (gedeeltelijke) vergoeding van hun reiskosten, de tweede op het statuut van het personeel van de plaatselijke besturen¹⁴.

¹³ In 2017 werden 38 besluiten tot toekenning van subsidies door de directie beheerd, in 2018 waren er dat 31.

¹⁴ Het sectoraal akkoord 2016/01, dat werd afgesloten binnen het Comité C van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voorziet in de gedeeltelijke terugbetaling van de verplaatsingskosten voor het woon-werkverkeer van de gemeentambtenaren.

Het doel van de financiële steun voor mobiliteit is om de maatregelen ter bevordering van de zachte mobiliteit van gemeentepersoneel te versterken. De administratie begeleidde de gemeenten bij de uitvoering van het besluit met betrekking tot het jaar 2017, dat voor elke gemeente voorzag in een verplichte derdebetalersovereenkomst met de MIVB om het «Gewest»-tarief te kunnen toepassen.

We noteren daar ook nog bij dat de gewestelijke steun in 2018 voor het eerst werd uitgebreid tot de OCMW's.

Met betrekking tot het statutariseringsbeleid heeft de gewestelijke inspanning in 2017 geleid tot een verhoging van de premie van € 1.000 naar € 2.000 voor elke statutaire aanwerving. De premie is ook verhoogd tot € 3.000 voor geslaagde kandidaten en gesubsidieerde contractuelen op het moment van hun benoeming.

Professionele inschakeling van jongeren afkomstig uit het deeltijds onderwijs

Om bij te dragen tot de tewerkstelling van laag-geschoolde jongeren stelt de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hen in staat om hun eerste beroepservaring op te doen op de werkplek en meer bepaald in de publieke sector. Sinds 2007 bestaat er een specifiek partnerschap met de Brusselse gemeenten. Entiteiten die voor een of meer jongeren uit het beroepsonderwijs zorgen, krijgen dus financiële steun. De verdeling van het aantal posten en de toegekende bedragen is gebaseerd op een projectoproep en op de antwoorden van de gemeenten.

De subsidie wordt jaarlijks toegekend tot een maximum van € 10.000 per functie van een jongere voor de duur van een schooljaar. Er moet daarbij worden genoteerd dat het bedrag vanaf 2018 werd herzien en € 12.000 per post bedraagt. Het bedrag van de subsidie is eveneens geplafonneerd op 1 miljoen euro.

Voor het schooljaar 2017-2018 namen zestien gemeenten deel en bedroeg de vraag 87 van de maximaal 100 beschikbare plaatsen.

De opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen

De opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen (gemeenten, OCMW's, intercommunales, politiezones en «gemeentelijke» vzw's) wordt gefinancierd met een subsidie aan de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB). De gewestelijke steun dekt de personeels- en werkingskosten in het kader van opleidingen en seminars, de financiering van specifieke opleidingsmodules (werknemers, startende ambtenaren, cursussen Frans en Nederlands) en - gedeeltelijk - de modernisering van het Sociaal Handvest.

Bijstand aan kwetsbare groepen

Drie soorten maatregelen maken de uitvoering van deze gewestelijke steun mogelijk: een algemene «Roma»-subsidie, een projectoproep voor Roma en woonwagenbewoners en een speciale subsidie voor de uitvoering van onderwijsworkshops binnen OCMW's.

Algemene «Roma»-subsidie

Deze subsidie wordt toegekend aan de verschillende OCMW's ter ondersteuning van acties die meer in het bijzonder gericht zijn op een publiek van Roma, migranten, daklozen en woonwagenbewoners. De op plaatselijk niveau uitgevoerde acties zijn van algemene aard, waarbij de toegekende middelen met name de financiering mogelijk maken van posten van ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van dit soort publiek.

Projectoproep «Roma» en woonwagenbewoners

In 2017 en 2018 werden verschillende maatregelen gefinancierd die acties op het niveau van de OCMW's van Oudergem, Anderlecht en Brussel mogelijk maakten (sociale en schoolmonitoring op het niveau van een buurthuis, oprichting van een gespecialiseerd team dat belast is met de sensibilisering van de diensten van de OCMW's voor de specifieke kenmerken van de Roma, opleiding van «stadsstewards» die als opdracht hebben om in contact te komen met bedelaars in voetgangerszones, project gericht op de integratie van families van Roma-afkomst...).

Individuele pedagogische workshops

Sinds 2016 wordt een bijzondere subsidie (overeenkomstig de ordonnantie van 13 februari 2003 tot toekenning van bijzondere subsidies aan gemeenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) toegekend

aan gemeenten die deelnemen aan de oprichting van een individuele pedagogische workshop binnen hun OCMW's (in samenwerking met het onderwijs voor sociale promotie van de Franse Gemeenschap). Deze regeling wordt medegefinancierd door het operationeel programma van de Federatie Wallonië-Brussel voor de uitvoering van het Europees Sociaal Fonds (ESF) 2014-2020 en valt binnen het kader van Doelstelling 1 «Tenuitvoerbrenging van de Jongeren-garantie» van Pijler 2 van de Strategie 2025¹⁵.

De OCMW's van Anderlecht, Brussel, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-Node en Schaarbeek hebben gedurende twee jaar vrijwillig deelgenomen aan het experimenteren met het project. Het doel van het opzetten van deze pedagogische workshop is om jongeren onder de 25 jaar, die steun ontvangen van OCMW's, te helpen bij het hervatten van hun studies met het oog op het behalen van een kwalificatie in het kwalificerend of algemeen onderwijs of bij het volgen van een kwalificerende opleiding met het oog op toetreding tot de arbeidsmarkt op de middellange termijn.

Gelijke kansen en diversiteit op lokaal niveau

Diversiteit

De bevordering van de diversiteit binnen het personeel van de plaatselijke besturen wordt geregeld door de ordonnantie van 4 september 2008 die een diversiteitsbeleid binnen de Brusselse overheidsdiensten moet verzekeren. Deze ordonnantie verplicht elke gemeente om «diversiteitsactieplannen» op te stellen en laat de plaatselijke besturen die werkzoekenden uit wijken met een hoger werkloosheidspercentage dan het gewestelijk gemiddelde in dienst nemen, toe

Voorstelling van de gids over de diversiteitsplannen bij de plaatselijke besturen (13 november 2018).

om een subsidie te ontvangen. Brussel Plaatselijke Besturen is betrokken bij de concrete uitvoering van deze ordonnantie op twee niveaus: enerzijds bij de toekenning van de subsidie en anderzijds bij de ondersteuning van de uitvoering van dit soort beleid binnen de plaatselijke besturen *via* diversiteitsplannen.

BPB heeft ook een praktische gids opgesteld over de manier waarop een diversiteitsplan kan worden uitgewerkt. Dit document, dat bestemd is voor de Brusselse plaatselijke besturen, is tegelijkertijd een sensibiliseringsinstrument dat het plaatselijk niveau moet motiveren om van start te gaan met een diversiteitsplan, en een methodologisch en praktisch instrument dat stap voor stap uitlegt hoe men te werk dient te gaan om een dergelijk plan te realiseren. De gids werd voorgesteld op de Gewestelijke Diversiteitsdag van 13 november 2018.

De administratie heeft bovendien het initiatief genomen om een ontwerp op te stellen tot herziening van de ordonnantie van 2008, opdat niet enkel de promotie van de diversiteit maar ook de bescherming van de ambtenaren van de plaatselijke besturen tegen discriminatie erin zouden worden opgenomen.

¹⁵ Het algemene kader van het project voor het beheer van de Europese cofinanciering valt onder de verantwoordelijkheid van de administratie van het Onderwijs voor sociale promotie van de Franse gemeenschap.

Handicap

Het jaar 2017 werd gekenmerkt door een meer uitgesproken aandacht voor gehandicaptenvraagstukken. BPB heeft een uitvoeringsbesluit opgesteld voor de ordonnantie van 2 februari 2017 betreffende de verplichting om personen met een handicap aan te werven in de plaatselijke besturen. Deze tekst, die de wijze bepaalt waarop gemeenten moeten rapporteren over het aantal gehandicapte personen dat zij in dienst hebben, werd op 15 juli 2018 van kracht.

Daarnaast worden sinds 2017 gemeentelijke ambtenaren opgeleid inzake universele toegankelijkheid. In 2018 werden verschillende opleidingen georganiseerd om gemeenten te helpen bij het werven en ontvangen van mensen met een handicap in hun diensten. Er werden eveneens goede praktijken uitgewisseld met de metropolen Lyon en Rotterdam. Het doel van al deze acties is het aanwijzen van een referentiepersoon voor *handistreaming* in elke gemeente.

Gelijkheid van mannen en vrouwen

De directie Gesubsidieerde Initiatieven ondersteunt lokale besturen bij de uitvoering van beleid dat moet leiden tot meer gelijkheid tussen vrouwen en mannen. Enerzijds bevordert BPB sinds 2011 de ontwikkeling van *gendermainstreaming* in het gemeentelijk beleid. Dit is een transversale aanpak die erop gericht is de aandacht voor gendergelijkheid in alle lokale beleidsmaatregelen te integreren. Anderzijds voert de administratie ook specifieke acties uit om de ongelijkheden van vrouwen te bestrijden (bijvoorbeeld de strijd tegen seksisme, genderstereotypen, enz.)

Met betrekking tot de bevordering van *gendermainstreaming* in plaatselijke besturen werd in 2017 en 2018 de nadruk gelegd op de bevordering van *gender budgeting* of gendergevoelige begroting. Sinds 2016 is dit concept opgenomen in de jaarlijkse begrotingssomzendbrief die aan de gemeenten wordt gestuurd om hen aan te moedigen hun begrotingen vanuit een genderperspectief te analyseren. Om hen hierbij te helpen, werd in 2017 een opleiding in *gender budgeting* georganiseerd voor gemeentelijke ambtenaren. In datzelfde jaar werden zeven van de gemeentelijke budgetten die aan het Gewest werden overgemaakt, op die manier geheel of gedeeltelijk «gegenderd». In 2018 was dit aantal gestegen tot acht.

Deze opleiding werd in 2018 uitgebreid tot ambtenaren van de OCMW's, met de bedoeling dat sommige OCMW's in de toekomst voor ten minste een deel van hun budget genderbewust zouden budgetteren.

In 2018 werd een werkgroep georganiseerd rond het thema «eenoudergezinnen» om in 2019 samen

te werken met de Brusselse gemeentelijke diensten om acties te promoten en goede praktijken aan te moedigen. In hetzelfde jaar lanceerde de directie in samenwerking met de Sint-Lucaschool in Brussel een illustratiewedstrijd om een inzake gender niet-stereotiep kleurboek te maken voor kinderen van 2,5 tot 5 jaar.

LBGTQI+

BPB coördineerde en ondersteunde ook de campagne «*All genders welcome*» tegen homofobie en transfobie, die vooral gericht is op gemeentelijke diensten. Dit in samenwerking met het Rainbow House en Equal Brussels. De campagne was opgedeeld in twee delen: een grafische campagne en opleidingen voor het personeel dat publiek en intern personeel onthaalt.

In 2018 lag de focus van deze campagne op de rol van de «bondgenoten» van de LBGTQI+, d.w.z. actoren die niet specifiek LBGTQI+ zijn, maar die de bevoegdheid hebben om het thema te ondersteunen, te financieren, te coördineren en informatie over het thema te verspreiden, zoals gemeenten, gewesten, beleids mensen enz. Voor het eerst werden de OCMW's uitgenodigd om deel te nemen aan deze campagne.

Ook in 2018 was de directie Gesubsidieerde Initiatieven betrokken bij de sensibilisering en opleiding van gemeentelijke ambtenaren over de nieuwe transgenderwet. Er werden opleidingen gegeven, elk aangepast aan de verschillende doelgroepen (diensten van de burgerlijke stand, preventie, OCMW's, politie).

Strijd tegen geweld op vrouwen

Het hoofdthema dat werd ontwikkeld, is dat van de gedwongen huwelijken, dankzij een partnerschap met het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en het «réseau Mariages et migration». Een ander thema waaraan intensief is gewerkt, is de strijd tegen seksistische intimidatie. Er werden verschillende acties (evenement, brochures, opleiding over seksisme en stereotypen) uitgevoerd, die het mogelijk maakten om verschillende gemeentelijke diensten te bereiken, naast de diensten die verantwoordelijk zijn voor gelijke kansen: schoolbemiddeling, jeugddiensten, gemeenschapswachten...

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de budgetten die worden beheerd en gecontroleerd door de directie Gesubsidieerde Initiatieven (bij wet toegekende bedragen).

In het kader van de zesde staatshervorming (financiering van de internationale rol van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) is de directie Gesubsidieerde

SUBSIDIES

Begunstigden	2017 (EUR)	2018 (EUR)
Gemeenten/OCMW's		
Gelijke kansen	108 821	119 569
Preventie Schoolverzuim	1 865 967	-
Cefa	870 000	996 000
Diversiteit	1 000 000	1 000 000
Verplaatsingskosten	5 500 000	8 500 000
Projectoproep «Roma» en woonwagenbewoners	587 181	600 000
Loonsverhogingen	33 889 000	34 811 000
<i>Alle niveaus</i>	18 212 000	18 577 000
<i>Niveaus D en E</i>	9 178 000	9 362 000
<i>Niveau C</i>	6 364 000	6 492 000
<i>Niveau C (aanvullend)</i>	135 000	380 000
Statutarisering	3 000 000	3 000 000
Pedagogische workshops	144 000	207 000
Algemene bijzondere subsidie (Roma, daklozen, woonwagenbewoners, migranten)	862 819	920 000
VZW		
ASPH	-	3 000
Brulocalis	225 000	227 000
<i>Databank</i>	30 000	30 000
<i>EWLD</i>	60 000	60 000
<i>WG «Europa»</i>	60 000	60 000
<i>Nieuwsbrief</i>	75 000	75 000
<i>Informatie over de registratie van buitenlanders op de kiezerslijsten</i>	-	2 000
GSOB (opleidingen)	2 039 000	2 141 000
Executief van de Moslims van België	172 000	172 500
Overige		
Ziekenhuizen	10 000 000	10 000 000
Brinfin	518 803	529 897
Cevipol	80 000	-
Ernst & Young	39 266	39 894
ULB (colloquium)	1 000	-
Vicégouverneur	23 000	23 000
Totalen	60 925 857	63 289 860

Bron: directie Gesubsidieerde Initiatieven

Initiatieven verantwoordelijk voor het beheer van de retrocessie van de federale taalpremies. In de praktijk is de directie het aanspreekpunt voor de lokale overheden en centraliseert ze de gegevens en informatie die nodig zijn voor de uitvoering van deze taak.

Evaluatie van de projecten

Bij het beheer van de toekenning van subsidies voor projecten beoordeelt de directie Gesubsidieerde Initiatieven ook de kwaliteit van de projecten die mogelijk worden gemaakt door gewestelijke steun¹⁶. Deze aanpak wordt geconcretiseerd door de organisatie van opvolgingscomités met de begunstigden, de ontwikkeling van dashboards met prestatie-indicatoren en het versturen van schriftelijke *feedback* naar de begunstigden nadat alle ondersteunende documenten voor de subsidie werden geanalyseerd.

2.6 PUITVOERINGSMAATREGELEN NEMEN INZAKE INTRAGEWESTELIJKE AANGELEGENHEDEN

Brussel Plaatselijke Besturen is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van de organieke wetgeving met betrekking tot de plaatselijke besturen. De administratie is ook verplicht om op verschillende gebieden uitvoeringsmaatregelen te nemen:

- erkennen van de lokale religieuze gemeenschappen die tot een erkende eredienst behoren ;
- financieren van het eventuele tekort, bepaalde woonkosten en bepaalde werken van de kathedrale kerkbesturen, de orthodoxe eredienst, de instellingen van de islamitische eredienst en beide instellingen voor niet-confessionele morele dienstverlening ;
- inzake begraafplaatsen en lijkbezorging: machtigen voor begraafplaatsen, bestemmingswijziging van gronden van vroegere begraafplaatsen, bepaling van de toegestane wijzen voor lijkbezorging, ...
- opstellen van de «provinciale lijst» van gezworenen voor het hof van assisen ;
- toekennen van de eervolle onderscheidingen en de burgerlijke eretekens aan de ambtenaren en mandaathouders van de plaatselijke besturen ;

- behandelen van de dossiers van de tuchtstraffen tegen burgemeesters en schepenen ;
- ondersteunen van het Rechtscollege (gemeenteraadsverkiezingen) ;
- opstellen van de adviezen voor de Raad van State m.b.t. de geschillen tussen een Brussels OCMW en de Federale Staat ;
- toestemming geven voor tombola's en provinciale inzamelingen ;
- goedkeuren van giften en legaten aan het Rode Kruis.

2.6.1 FINANCIERING VAN DE INSTELLINGEN VAN DE ERKENDE EREDIENSTEN

Tekorten

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – in de andere deelstaten, is dat de Provincie – financiert de begrotingstekorten van de:

- kathedraalfabriek van Sint-Michiël en Sint-Goedele in Brussel¹⁷ ;
- negentien erkende orthodoxe kerkfabrieken ;
- zeventien erkende islamitische gemeenschappen.

¹⁶ We vermelden nog, inzake evaluatie, de publicatie van een voorstel van een evaluatieaanpak (in verband met het contractualiseringsproject) in het tijdschrift van het «Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique»: SWENNEN, Y. (2018), «Évaluer une politique publique de manière innovante. Le cas de l'appui financier aux pouvoirs locaux par le biais de subventions facultatives en Région de Bruxelles-Capitale», in *Dynamiques régionales*, vol. 6, n°1, 2018, p. 77-96. <https://www.cairn.info/revue-dynamiques-regionales-2018-1-page-77.htm>

¹⁷ Er valt op te merken dat de financiële verplichtingen in verband met de kerkfabriek van de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen sinds 1 januari 2017 aan de provincie Antwerpen toevallen, krachtens het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2017 tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en de Duitstalige Gemeenschap, met betrekking tot de erkende plaatselijke geloofsgemeenschappen van erkende erediensten waarvan het grondgebied meer dan één deelstaat bestrijkt.

De interventies in het begrotingstekort in 2017 en 2018 zijn als volgt :

	2017 (EUR)	2018 (EUR)
Katholieke eredienst (kathedralen ; gewoon tekort)	555 000	351 590
Orthodoxe eredienst (gewoon tekort)	135 142	152 372
Orthodoxe eredienst (buitengewoon tekort)	10 783	7 988
Islamitische eredienst (gewoon tekort)	40 466	50 796
Islamitische eredienst (buitengewoon tekort)	15 000	27 710

Bron: aangepaste begrotingen 2017 en 2018 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Met betrekking tot andere erkende erediensten (katholiek, anglicaans, protestants, joods) zijn het de gemeenten die ingrijpen in het mogelijke begrotingstekort van de instellingen die instaan voor het beheer van de temporalien van de erediensten.

- € 33.465 voor de huisvestingskosten van de katholieke bisschop ;
- € 108.099 voor de huisvestingskosten van de bedienaren van de orthodoxe eredienst ;
- € 62.172 voor de huisvestingskosten van de bedienaren van de islamitische eredienst.

Huisvestingskosten

Ook de bedienaren van de orthodoxe en islamitische erediensten en de katholieke bisschop ontvangen een huisvestingsvergoeding van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor de jaren 2017 en 2018 zijn de volgende bedragen toegekend:

Andere toelagen...

Ten slotte verleent het Gewest toelagen aan de twee instellingen voor niet-confessionele morele bijstand:

	2017 (EUR)	2018 (EUR)
Toelage aan l'Etablissement francophone d'assistance morale du Conseil central laïque ;	1 992 825	2 288 075
Toelage aan de Instelling voor morele dienstverlening van de centrale vrijzinnige raad van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad	1 407 050	1 532 150
Nieuwe interventies in de financiering van erediensten en van de georganiseerde vrijzinnigheid	143 746	147 255

Bron: aangepaste begrotingen 2017 en 2018 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Daarnaast werd op het niveau van BPB een denkoefening uitgevoerd met betrekking tot de Grote Moskee aan het Jubelpark, na de kennisgeving door de federale staat van een opzegtermijn van één jaar voor het opzeggen van het langlopend huurcontract. Aangezien grote investeringen voorafgaand aan de erkenning van een lokale gemeenschap ongetwijfeld noodzakelijk zijn, werd een bezoek ter plaatse geor-

ganiseerd door vertegenwoordigers van de administratie en het kabinet van de Minister-president om een beter beeld te kunnen schetsen van de problematiek en de voortzetting van het denkwerk hierover voor te bereiden (kwesties omtrent eigendom, bestemming en financiering van de eerste opknappwerkzaamheden, etc.).

2.6.2_ERKENNING VAN LOKALE RELIGIEUZE GEMEENSCHAPPEN DIE BEHOREN TOT EEN ERKENDE EREDIENST

In 2018 werden twee instellingen voor islamitische eredienst erkend. In 2018 werden ook verschillende verzoeken om erkenning ontvangen voor orthodoxe (twee), islamitische (vier) en protestantse (zes) erediensten. Daarnaast werd ook een analyse van het boeddhisme (voorontwerp van ordonnantie) uitgevoerd door de directie Algemene en Juridische Zaken (aspecten in verband met de erkenning van de eredienst en de budgettaire gevolgen daarvan voor het Gewest).

2.6.3_BEGRAAFPLAATSEN EN LIJKBEZORGING

Het Gewest is bevoegd voor de wetgeving inzake begraafplaatsen en lijkbezorging (sinds 2001, na de regionalisering van bepaalde materie). In deze hoedanigheid is het Gewest bevoegd om de organieke wetgeving inzake begraafplaatsen en lijkbezorging te wijzigen, onder meer door uitvoeringsmaatregelen te nemen. Deze organieke wetgeving regelt in het bijzonder de kwestie van de aanleg en de bestemmingsverandering van begraafplaatsen. Ze bepaalt ook de toegestane wijzen van lijkbezorging (zie hierboven, hoofdstuk 2.1.5).

In sommige gevallen waarin deze wetgeving voorziet, zal het Gewest moeten ingrijpen om bepaalde beslissingen van de gemeenten goed te keuren (bijvoorbeeld bij gebrek aan een ontwikkelingsplan bij de aanleg van een begraafplaats).

2.6.4_BURGERLIJKE ERETEKENS EN EERVOLLE ONDERSCHIEDINGEN

In 2017 heeft de directie Lokaal Personeel (in het kader van een procedure die ook het federale niveau - de kanselarij van de Eerste Minister - omvatte) de toekenning van burgerlijke eretekens en eervolle onderscheidingen aan het lokale personeel en man datarissen verzekerd door bij te dragen tot de creatie van een nieuw diplomamodel. In 2018 heeft de cel die binnen de directie verantwoordelijk is voor dit onderwerp, zich beziggehouden met:

- 214 dossiers inzake burgerlijke eretekens (naast het drukken van elk diploma);
- 142 dossiers inzake eervolle onderscheidingen.

Dit soort dossiers wordt twee keer per jaar verwerkt, in april en november.

2.7 | ORGANISATIE VAN DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Een gewestelijke investering van **10 miljoen euro** voor **4 380** stemmachines in **727** stemlokalen

Slechts één manier van stemmen: elektronisch stemmen met papieren bewijsstuk

635 328 geregistreerde kiezers

535 366 ingediende stembiljetten

Onthouding van **15,9%** (17,3% in 2012)

4 105 kandidaten

692 verkozenen (burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden)

Voor de derde keer in zijn geschiedenis is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verantwoordelijk voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen voor de negentien gemeenten die onder zijn territoriale bevoegdheid vallen¹⁸. Brussel Plaatselijke Besturen heeft dus een aanzienlijke hoeveelheid werktijd besteed aan de organisatie van deze verkiezingen. Naast de directie Algemene en Juridische Zaken, die verantwoordelijk is voor de voorbereiding van het wetgevend, regelgevend en organisatorisch kader (zie hierboven, hoofdstuk 2.1), werden gedurende meer dan een jaar van voorbereiding andere teams (algemene directie, directie Lokale Overheidsopdrachten) gemobiliseerd om vragen te beantwoorden met betrekking tot overheidsopdrachten, communicatie, technische en IT-aspecten of ondersteuning van gemeenten.

Op juridisch vlak is het vermeldenswaard dat vanaf begin 2017 het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek

¹⁸ Dit prerogatief om lokale verkiezingen te organiseren, werd bij bijzondere wet tot hervorming der instellingen van juli 2001 aan het gewest overgedragen.

(BGKWB) en de ordonnantie betreffende het elektronisch stemmen door een werkgroep werden herzien om na te gaan welke wijzigingen moeten worden aangebracht in aanvulling op de wijzigingen die reeds in het verslag over de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 werden vastgesteld. Deze herlezing en diepgaande analyse heeft geleid tot het opstellen van een ontwerp van ordonnantie met als doel correcties aan te brengen aan het BGKW alsook aan de ordonnantie van 12 juli 2012 houdende de organisatie van de elektronische stemming voor de gemeenteraadsverkiezingen. De wijzigingen zijn aangebracht naar aanleiding van verzoeken van gemeenten, om rekening te houden met technologische ontwikkelingen, om zaken te verduidelijken of om de administratie te vereenvoudigen. We vermelden ook de productie van de verkiezingskalender, de voorstelling van een logo gewijd aan de verkiezingen, de afhandeling van de bestelling die het mogelijk maakt verkiezingsmateriaal te verwerven of de productie (herschikking en modernisering) van verschillende verkiezingsformulieren.

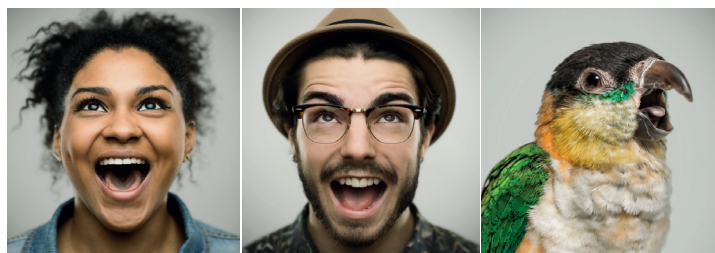
Na goedkeuring door het Brussels Parlement van de ontwerpordonnantie tot wijziging van het BGKWB en de ordonnantie van 12 juli 2012 betreffende het elektronisch stemmen, heeft de administratie een gecoördineerde versie van deze teksten opgesteld: <https://verkiezingen2018.brussels/>. Er werden meerdere omzendbrieven ter toelichting opgesteld met als doel alle nuttige informatie over de aangebrachte wijzigingen te verstrekken aan de gemeenten.

Vervolgens werden er nog twee andere ontwerpordonnanties opgesteld om wijzigingen aan te brengen aan het KWB, namelijk in artikel 37 (gehandicapte kiezer) en artikel 23, §9 (gelijkheid in de kandidatenlijsten, vrije keuze van het geslacht van de kandidaat op de laatste plaats, maar enkel voor de lijsten met een oneven aantal kandidaten). De teksten werden systematisch gecoördineerd. Daarnaast werden alle uitvoeringsbesluiten door de administratie opnieuw bekeken; een groot aantal daarvan werd herschreven of gecreëerd¹⁹.

Sinds de verkiezingen van 2012 werden er verschillende belangrijke wijzigingen doorgevoerd. Bijvoorbeeld:

- de uitbreiding van het elektronisch stelsysteem met papieren bewijs tot alle Brusselse gemeenten;
- de invoering van een verplichting voor het hoofdbureau om de stemmen op de lijst handmatig te hertellen voor ten minste één stembureau;
- wat de kandidatenlijsten betreft, de invoering van het integrale ritssysteem tussen kandidaten van verschillend geslacht, waarbij de keuze van het geslacht van de kandidaat van de laatste plaats vrij is voor lijsten met een oneven aantal kandidaten;
- de vaststelling van presentiegeld voor opleidingen die door leden van stembureaus worden gevolgd;
- het schrappen van de mogelijkheid om een verklaring op erewoord af te leggen bij het opstellen van een volmacht bij een verblijf in het buitenland;
- de wijziging van de regels voor de benoeming van partijgetuigen.

Bovendien werden de administratieve onderrichtingen bestemd voor de hoofdbureaus en de kiesbureaus volledig herzien. Alle formulieren die ter beschikking werden gesteld van de verschillende tussenkomende partijen op het vlak van verkiezingen werden opnieuw onderzocht met als doel ze maximaal te vereenvoudigen. Ze werden vervolgens gepubliceerd op de website van de gemeenteraadsverkiezingen.

OP 14 OKTOBER 2018

Laat je stem horen

Stem !

STEMPLICHT BESTAAT.

WWW.VERKIEZINGEN2018.BRUSSEL

¹⁹ Deze besluiten hebben betrekking op de volgende onderwerpen: de vaststelling van de bevolkingscijfers en de indeling van de gemeenten; de voorstelling en aanvaarding van de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen; het formaat voor de toezending van de kiezerslijst; de affichering tijdens de verkiezingsperiode; het model van de onderrichtingen voor de kiezers; de modelbrieven voor de oproeping van de kiezers; het model van de brochure die samen wordt verzonden met de oproepingsbrief; de vaststelling van de presentiegelden voor de opvolging van de opleiding van de leden van het stembureau; de stemschermen.

Op technisch vlak werden veel technologische ontwikkelingen doorgevoerd, in coördinatie met de federale Regering, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en de dienstverleners. Naast de nieuwe digitale apparatuur voor het printen van papieren bewijsstukken, werd ook software ontwikkeld onder de naam «Martine» (*Management, Registration and Transmission of Information and Results about the Elections*) om partijen in staat te stellen hun lijsten online te registreren en het hele proces van het tellen van de stemmen te beheren. Daarnaast hield BPB toezicht op de aankoop en het onderhoud van het nieuwe stemmateriaal, in overleg met de gemeenten.

Loting van de volgnummers voor de lijsten met beschermde letterwoorden.

Op het gebied van communicatie werden er verschillende kanalen ontwikkeld: [een internetsite gewijd aan de verkiezingen](#), [een andere gewijd aan de resultaten](#) en een Facebookpagina. Er werd ook een coördinatie tussen de gemeenten en het Gewest opgezet om de organisatie van de verkiezingen te optimaliseren. Daarnaast werden ook tal van sensibiliseringsacties ondernomen. Voorts werd een informatiebrief voor de niet-Belgische kiezers verstuurd met als doel hen alle nuttige toelichting te verstrekken betreffende hun stemrecht en de formaliteiten die ze moeten vervullen om als kiezer te worden ingeschreven. Ter gelegenheid van het Irisfeest stelde de administratie de nieuwe stemmachines en hun werking voor aan het publiek (in het Brussels Parlement). BPB nam van de gelegenheid gebruik om toelichting te geven over het stemrecht voor vreemdelingen en deelde de nodige formulieren uit aan de personen die in aanmerking komen voor inschrijving. Daarnaast kende BPB veertien subsidies toe aan verenigingen die bewustmakingsprojecten hadden uitgewerkt voor specifieke groepen (niet-Belgische bevolking, personen met een handicap, jongeren, migrantenvrouwen enzovoort).

De administratie organiseerde (op 4 september 2018) de loting van de volgnummers voor de lijsten met beschermde letterwoorden. De website van de Brusselse gemeenteraadsverkiezingen werd continu bijgewerkt en aangevuld met nieuwe teksten en de administratie beantwoordde alle vragen van de internetgebruikers zo snel mogelijk. Een groot aantal FAQ met overeenkomstige antwoorden, afkomstig van vorige verkiezingen, werden voorafgaandelijk online geplaatst op de verkiezingswebsite.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat de organisatie van de verkiezingen ook het sluiten van verschillende overheidsopdrachten in 2017 en 2018 omvatte (specifieke website, direct mail, bewustmakingscampagne, aankoop van beveiligde transportkoffers, serverhuur en -hosting, verzekering enzovoort).

2.8 DE SCHADE VERGOEDEN VEROORZAAKT DOOR ALGEMENE RAMPEN

Sinds 1 juli 2014, na een overdracht van bevoegdheden op het gebied van algemene rampen van het federale niveau naar de gewesten, is Brussel Plaatselijke Besturen verantwoordelijk voor deze materie, geregeld door de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen (Rampenfonds). De directie Investerings van BPB was namens de federale overheid verantwoordelijk voor de behandeling van bijna vijfhonderd schadedossiers in verband met de hagelbuien van juni 2014 die het Brussels grondgebied troffen.

De Regering erkende geen natuurrampen in 2018; er werd dan ook geen compensatiesteun toegekend.

De administratie heeft ook een ontwerp van ordonantie opgesteld over de vergoeding van bepaalde schade veroorzaakt door algemene rampen, alsook een ontwerpbesluit om de bepalingen ervan ten uitvoer te leggen.

HET BRUSSELS GEWESTELIJK HERFINANCIERINGSFONDS VAN DE GEMEENTELIJKE THESAURIEËN

3.1 | GEMEENTEN MET EEN SANERINGSPLAN EN DE CONTROLE DAAROP

Thesaurieleningen worden *via* het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT) toegekend aan gemeenten die niet voldoen aan de vereisten van het begrotingsevenwicht van artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet. Deze subsidies zijn onderworpen aan bijzondere voorwaarden voor het toezicht op en de controle van de gemeentelijke financiën. Tussen 2014 en 2019 sloten twee nieuwe gemeenten - Sint-Jans-Molenbeek en Evere - een leenovereenkomst met het BGHGT voor respectievelijk € 27,1 miljoen en € 6,5 miljoen. Tegen het einde van de regeerperiode 2014-2019 zullen tien gemeenten een overeenkomst hebben met het BGHGT.

De beoordeling van de verwezenlijking van de doeltellingen voor 2017 (jaarrekeningen) en 2018 (begrotingen) in termen van resultaten, vond plaats in het licht van de herfinanciering van de gemeenten en OCMW's, die eind 2017 plaatsvond. De door de gewestelijke inspecteurs opgestelde analysesnota's die aan de bevoegde overheid werden overgemaakt, houden rekening met deze nieuwe gegevens, hierbij anticiperend op de financiële plannen die de gemeenten die gebonden zijn aan het BGHGT zullen moeten opstellen voor de jaren 2019 tot 2021. Als gevolg van de herfinanciering in 2017, werd er in 2018 geen kredietdossier ingediend bij de Regering. Sommige gemeenten met een brozer evenwicht, worden evenwel aandachtig opgevolgd door de Gewestelijke Inspectie.

De Gewestelijke Inspectie werkte bovendien samen met de directie Lokale Financiën aan de ontwikkeling van de richtsnoeren voor de financiële plannen 2019-2021, die zowel door de gemeenten als de OCMW's moeten worden goedgekeurd overeenkomstig de bepalingen van de Gemeentewet en de Europese richtlijn 2011/85. De tien gemeenten die gebonden zijn aan het BGHGT werden *via* een schrijven herinnerd aan hun verplichtingen bij het Fonds. Dit stelde de

Gewestelijke Inspectie in staat om zo nauwkeurig mogelijke prognoses te stellen voor de drie komende boekjaren.

3.2 | INVESTERINGSLENINGEN IN VERBAND MET BEVOLKINGSGROEI

Wat de financiering van gemeentelijk investeringen betreft, werd de naleving van de in 2011, 2013 en 2014 afgesloten leenovereenkomsten verder opgevolgd. Deze overeenkomsten werden afgesloten als onderdeel van de in 2011 en 2013 gelanceerde projectaanvragen die gericht waren op de financiering van gemeentelijke investeringen in verband met de bevolkingsgroei. Voor de in 2011 toegekende leningen bedroeg het verantwoordingspercentage 89 % en voor de in 2013-2014 toegekende leningen bedroeg dit percentage 63 %.

In 2017 stond de Gewestelijke Inspectie in voor de opvolging van de projectoproep die het BGHGT in oktober 2016 had gelanceerd voor een maximale leencapaciteit van 100 miljoen euro over drie jaar. In totaal werden bijna negentig projecten in aanmerking genomen. In 2017-2018 werden ongeveer 20 leningen verstrekt voor een totaalbedrag van 56 miljoen euro.

Tijdens het boekjaar 2018 werd ook een nieuwe oproep tot projecten gelanceerd voor een totaal bedrag van 15 miljoen euro, en dit voor boekjaren 2018 en 2019. In het kader van deze oproep werden twaalf projecten geselecteerd die meer specifiek gericht waren op de bestrijding van dakloosheid.

3.3 **HET BGHGT EN ZIJN ROL ALS «FINANCIEEL COÖRDINATIE- CENTRUM» VOOR DE GEMEENTEN EN OCMW'S VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

Sinds 2002 treedt het BGHGT ook op als financiële bemiddelingsdienst (de zogenoemde «opdracht 2») op. Plaatselijke besturen kunnen zo gebruik maken van de deskundigheid van het fonds, dat voor hen op zoek gaat naar leningen op korte of middellange termijn tegen de beste voorwaarden, met gewestelijke waarborg.

Wat de kortetermijnleningen betreft, gaf de tussenkomst van het Fonds de volgende resultaten:

- in 2017 werden voor in totaal 2,96 miljard euro 185 leningen toegekend aan negen gemeenten (Anderlecht, Elsene, Evere, Jette, Schaarbeek, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Ukkel en Vorst) en vijf OCMW's (Anderlecht, Evere, Schaarbeek, Sint-Jans-Molenbeek en Vorst);
- in 2018 werden voor in totaal 1,96 miljard euro 147 leningen toegekend aan zeven gemeenten (Anderlecht, Jette, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek en Vorst) en vijf OCMW's (Anderlecht, Evere, Schaarbeek, Sint-Jans-Molenbeek en Vorst).

Wat de leningen op lange termijn betreft, gaf de tussenkomst van het fonds concreet de volgende resultaten:

- in 2017 werden voor in totaal 39,2 miljoen euro 331 leningen, waarvan 32,5 miljoen euro in 2017 werd geconsolideerd, toegekend aan zeven gemeenten (Elsene, Evere, Ganshoren, Jette, Schaarbeek, Sint-Lambrechts-Woluwe en Watermaal-Bosvoorde) en zes OCMW's (Etterbeek, Evere, Oudergem, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node en Vorst);

- in 2018 werden voor in totaal 46,3 miljoen euro 374 leningen, waarvan 41,8 miljoen euro in 2018 werd geconsolideerd, toegekend aan zeven gemeenten (Elsene, Evere, Ganshoren, Jette, Schaarbeek, Sint-Lambrechts-Woluwe en Watermaal-Bosvoorde) en zes OCMW's (Etterbeek, Evere, Schaarbeek, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node en Vorst).

Verantwoordelijke uitgever :

Rochdi KHABAZI
Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
Brussel Plaatselijke Besturen
Kruidtuinlaan 20
1035 BRUSSEL

Coördinatie :

Hélène HERMAN
Yves SWENNEN

Foto's :

B&G – Les photographes, p.15

Grafisch ontwerp :

Fabian HENUZET
www.costart.be

Contactpersonen :**Algemene directie**

Rochdi KHABAZI
rkhabazi@gob.brussels
plaatselijke-besturen@gob.brussels

Pool Lokale Financiën

Xavier SIMON
xsimon@gob.brussels

Directie Algemene en Juridische Zaken

Fabienne BURY
fbury@gob.brussels
bpb.juridisch@gob.brussels
verkiezingen@gob.brussels

Directie Lokale Financiën

Anne WILLOCX
awillocx@gob.brussels
lokalefinancien@gob.brussels
financeszp@gob.brussels
fiscalitelocale@gob.brussels
financescultes@gob.brussels

Directie Gesubsidieerde Initiatieven

Maria-Helena VANDENBERGEN
mvandenbergen@gob.brussels
wiv@gob.brussels

Directie Investerings

Jean-Pierre BUELENS
jpbuelens@gob.brussels
tvsgsw@gob.brussels
sportinfra@gob.brussels
rampen@gob.brussels

Directie Lokale Overheidsopdrachten

Marie-Pascale FANTUZZI
mpfantuzzi@gob.brussels
oo@gob.brussels

Directie Lokaal Personeel

Karel VAN HOEYMISSEN
kvanhoeymissen@gob.brussels

Directie Gewestelijke Inspectie

bghgt@gob.brussels

